

DRAUGAS

PERIODICALS
June 17, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIO - JUNE 17, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/16/99
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 117
Kaina 50 c.

Nepavykusi apkalta iššaukė Seimo vadovų „žodžių karą“

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Nuteistojo parlamentaro apkaltos žlugimas sutrūkino Seimo vardą, teigia Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, tačiau jo pavaduotojas Romualdas Ozolas kaltina V. Landsbergį patį įklampinus Seimą į šią problemą.

Trečiadienį spaudos konferencijoje konservatorių vadovas V. Landsbergis ir Centro sąjungos pirmininkas R. Ozolas, komentodami vienas kito partijas, ėmėsi vaizdingesnių, negu įprasta parlamente, pa-lyginimų.

V. Landsbergis teigė, kad balsavimo dėl Audriaus Butkevičiaus apkaltos „valstybiškai nesuvokiama rezultata užgauna Seimo garbę“.

Anksčiau dėl parlamentaro balsavimo rezultato „gilų apgailestavimą“ pareiškė ir Seimo valdyba. Antradienį balsuojant dėl nutarimo atimti įgaliojimą iš A. Butkevičiaus pritarė 15 balsų.

Anot V. Landsbergio, jam tekę girdėti žmonių nusivylimą Seimu. „Tai suprantama kaip dėmė ir kaltinimas visam Seimui. (...) varnas varnui akies nekerta, visi jie tokie“, prisiminė girdėtus „komplimentus“ Seimui V. Landsbergis. Pasak jo, Seimas turėjo „galimybę nuo to nusiplauti, kairioji pusė nutarė, kad nereikia“. „Balsavimas buvo nepaprastai tikslus — kaip peilio pjūvis per sviestą“, atidarinėdamas dvi Seimo dalis: centro dešinę, balsavusią už apkaltą, ir „kairiąją pusę“ — Centro sąjungą, socialdemokratų ir LDDP, balsavusių prieš apkaltą, sakė V. Landsbergis. Pasak jo, „tai yra 35 žmonės, kurie dabar Seimui padarė šitą gėdą“.

Centro frakcijos narys A. Butkevičius pernai lapkritį buvo nuteistas kalėti 5,5 metų už pasikėsinimą sukliauti stambiu mastu. Jo apkaltos neparėmė Centro frakcija, LDDP ir Socialdemokratų frakcijos bei kai kurie Seimo nariai iš kitų frakcijų.

Komentuodamas Centro sąjungos nuostatą, V. Landsbergis teigė, kad jam „ypatingai keista, kaip džiaugiamasi savo paties apsišėrimu“.

R. Ozolas kitoje spaudos

konferencijoje atskirto V. Landsbergiui, kritikuodamas jo partiją. „Man Seimo pirminko partija — yra panaši į žvirblį, kuris tupi viename dailte ir čirška. Tai aš galėčiau pasakyti — netirškėk“, sakė R. Ozolas. „Seimo pirminkas taip ir neįprato pasizūrėti visų pirma į save. Reikėjo galvoti, ar įklampinti Seimą į tokius dalykus“, sakė centristų vadas. Jo žodžiais, derėjo tinkamai iširti A. Butkevičiaus „15 tūkstančių dolerių ėmimo faktą ir tik tada spręsti“.

A. Butkevičius teigia nepadaręs nusikaltimo, o tapęs politinio samokso, kuriame neva dalyvavo ir V. Landsbergis, auka.

„Seimas turėjo Konstitucinę teisę balsuoti dėl Audriaus Butkevičiaus mandato, todėl Seimui ir tenka visa moralinė atsakomybė už šį sprendimą“, prezidento Valdo Adamkaus nuomonę BNS perdavė jo atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė.

Pasak prezidento, Seimo narys, davęs priesaiką valstybei, turi lygias su kitais piliečiais paklusti įstatymui, o jo moralinė atsakomybė dar didesnė.

Nuostatais Seimo narys A. Butkevičius, iš kurio Seimui antradienį nepavyko atimti parlamentaro mandato, galės dalyvauti įstatymų leidyboje, bet negalės tiesiogiai susitikinėti su savo rinkėjais.

Seimo kancleris Jurgis Razma sakė BNS, kad maždaug 1,000 litų Seimo nario atlyginimo priedą ūkinėms išlaidoms ir toliau gaunantis A. Butkevičius gali netrukdomas susirašinėti su savo rinkėjais. „Taciau susitikinėti apygardoje galės nebent kaliniojo Seimo nario padėjėja“, aiškino J. Razma.

A. Butkevičius turi padėjėją-sekretorę Aureliją Kuzmaite.

„Niekas netrukdo padėjėjai nešioti į koloniją įstatymų projektų ir pranešti Seimo nario pastabų“, teigia kancleris. Taciau jis abejoja, ar A. Butkevičius naudosis įstatymų leidybos teise, nes kanclerio teigimu, nebuvo aktyvus šioje srityje ir iki suėmimo.

Aukščiausieji pareigūnai nesugeba nuslėpti susierzinimo

Vilnius, birželio 16 d. (Elta) — „Itin tendencingu vertinimu“ Seimo Centro frakcija pavadinusi Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio komentarus apie apkaltos procesą Seime.

Elta perduotame frakcijos pareiškime pabrėžiama, kad centristai seniai siekė atkreipti Seimo vadovybės ir parlamento daugumos dėmesį, jog neišvengus parlamentaro apkaltos bei jos politizavimo, visada išliks ryški galimybė įkalinti Seimo narį su galiojančiu rinkimų pasitikėjimo žymekliu. Centro frakcija apgailestauja, kad minėta galimybė tampa tikrove.

Taciau, užuot ieškojus kaltųjų ne iš saviškių stovyklos, centristai siūlo kritiškiau pasivėlgti ir į savo nuostatą, pasi- gilinti į visą sudėtingą A. Butkevičiaus bylos kontekstą, politinius bei žmogaus teisių

bruožus.

Pareiškime taip pat rašoma, kad „Seimo pirmininkas leidžia sau nekorektiškai įžeidinėti politinius oponentus“. „Labai seniai girdėtomis, atsi- bodusiomis, absoliučiai neturintomis pagrindo“ pareiškime vadinamos Seimo pirminko užuominos apie „katzkokią mitinę Centro sąjungos bei jos frakcijos priklausomybę kairiesiems“.

V. Landsbergio samprotavimus apie A. Butkevičiaus kandidatūrą Centro sąjungos sąrašuose būsimuose rinkimuose centristai vertina kaip „insinuaciją“.

Centro frakcijos pareiškime apgailestaujama, kad kai kurie aukščiausieji valdžios pareigūnai nesugeba nuslėpti savo susierzinimo, mato vien kitų nuodėmes ir klaidas.

Rolandas Pakas pasiūlė savo komandai „susiveržti dirbtus“, — tai bus pirmasis naujojo ministro pirmininko sprendimas, kuris tikrai susilauks visuomenės pritarimo. Artimiausiais premjero bendratyviais taps jo kolegos iš Vilniaus savivaldybės. Žurnalistas, premjero kanclerės Dalius Kutraitis (buvusias Vilniaus mero patarėjas) ir vyriausybės sekretoriaus Olego Romančio alga sumažės 1,500 litų, premjero sekretoriato vadovės (buvusios Vilniaus savivaldybės atstovės spaudai) Vitalijos Zizienės — trečdaliu. Vėliau ketinama peržiūrėti vyriausybės raštines darbuotojų atlyginimus, paskui — ir kitų valdžios institucijų tarnautojų algas.

Nuotr.: Birželio 16-ąją pirmąjį ministrų kabineto posėdį susierzino naujoji R. Pakso vadovaujama vyriausybė, kurioje, be premjero, dirbs septyni naujai išrinkti ministrai.

Sužlugęs konkursas vyriausybei kainuos keliasdešimt milijonų

Vilnius, birželio 16 d. (BNS) — Ūkio ministerija netinkamai organizavo pirmąjį tarptautinį Lietuvos ir Vakarų Europos energetikos sistemų sujungimo konkursą, o nuostoliai gali siekti 35 mln. litų, trečiadienį paskelbė Valstybės kontrolė.

Išsamų tikrinimo ataskaita perduota Generalinei prokuratūrai, apie tikrinimo rezultatus informuotas prezidentas, Seimo Ekonomikos komitetas, vyriausybė, kitos institucijos.

Pirmasis elektros energijos linijos į Vakarų Europą konkursas vyko nuo 1997 m. spalio iki šių metų kovo pabaigos, kai vyriausybė nutarė jį nutraukti, konkursą nugalėtojai JAV bendrovei „Power Bridge Group“ neįvykdžius konkurso sąlygų.

Apibendrinusi tikrinimo metu surinktus duomenis, Valstybės kontrolė pabrėžė, kad, organizuojant ir vykdant konkursą, nesilaikyta bendrai priimtų nuostatų, o valstybi-

lygos nebuvo numatyta ekonominė atsakomybė tam atvejui, jei nebūtų pasirašyta galutinė sutartis, todėl negauta kompensacijos už prarastą laiką valstybei strategiškai svarbiu projektui finansuoti ir vykdyti.

Tirdama šią istoriją, Valstybės kontrolė padarė išvadą, kad Lietuvos įstatymai iki šiol nereguliuoja bendros tvarkos strateginiam investuotojui parinkti, šiai veiklai netaikomos ir viešųjų pirkimų taisyklės.

Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį į tai, kad konkurso są-

Ūkininkai vietoj žemės renkasi politiką

Vilnius, birželio 15 d. (Elta) — Valstiečių partijos (VP) vadovai nepatenkinti Lietuvos ūkininkų sąjungos (LŪS) sprendimu įkurti savo politinę organizaciją. VP kaltina LŪS siekiančią politiškai suskaldyti žemdirbius ir atidėti į šalį svarbiausių žemės ūkio problemų sprendimą.

Antradienį Eltai perduotame VP pirmininko Ramūno Karbauskio pasirašytame kreipimesi teigiama, kad „visi kaimo likimu susirūpinę politi-

tikai gali savo tikslus įgyvendinti jau realiai veikiančioje partijoje“, todėl nėra būtini- bės kurti dar vieną valstietišę vienijančią politinę organiza- ciją.

„Manome, kad LŪS vadovų iniciatyva įkurti dar vieną poli- titinę partiją yra klaidinga, nes tai tik dar sykį suskaldytų kaimo žmones“, teigiama kreipi- mesi.

Pasak VP vadovybės doku- mento, nėra pagrindo tikėtis, kad kaimo žmonės norės stoti į naują politinę organizaciją. Be to, dabartinis laikotarpis, šios partijos nuomone, nėra palankus naujos politinės struktūros kurti.

Kreipimesi primenama, kad VP skyriai yra beveik visuose Lietuvos rajonuose, 85 partijos nariai yra rajonų savival- dybių tarybų nariai, iš jų 7 — rajonų merai. Seime VP atsto- vauja 2 nariai.

„Politinių partijų ir sąjungų Lietuvoje jau daugiau nei pa- kanka. LŪS vadovybei siūlo- me dar sykį apsvaistyti gali- mybę sėsti prie bendro stalo vieno tikslo — Lietuvos kaimo gerovės — vardan“, rašoma doku- mente.

Jono Čiulevičiaus vadovau- jama LŪS vienija apie 40,000 ūkininkų.

* Laimo ligą ir encefali- tą plintančių erkių gausos rodiklis Lietuvoje per pasta- rajį dešimtmetį padidėjo septynis kartus, pranešė Užkre- čiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras. Išsiplėtė ir šių nariotokų buvimų plo- tas: anksčiau erkęs buvo dau- viausia miškuose, o dabar jų vis dažniau aptinkama ir pa- rakuose, kolektyvinuose soduo- se, vasaros stovyklose, miškin- gose vietovėse įsikūrusių svei- katingumo įstaigų teritorijose. Kasmet dėl erkęs įsišurbimo į asmens sveikatos priežiūros

Rusijos pratybos Baltijos pašonėje — psichologinis karas

Vilnius, birželio 16 d. (BNS) — Baltijos valstybių kaimynystėje planuojamos Rusijos karinės pratybos yra „psichologinio, šaltojo karo ju- desiai“, dėl kurių Lietuva, Latvija ir Estija privalo „reaguoti politiškai“, teigia Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Trečiadienį spaudos konfe- rencijoje jis pareiškė nerimą dėl Leningrado ir Pskovo sri- tyse planuojamų „didelių spe- cialiųjų teritorijų Vakaruose at- kariavimo manevrų“.

„Tai — labai reikšmingo ir iššau- kiančio politinio turinio veiksmas“, sakė Seimo pirmi- ninkas. Anot jo, „tai nėra ma- nevrai, kur tik šaudoma ra- ketomis prie Lietuvos sienos, kaip tai būdavo anksčiau ar

„Jeigu rengiamasi atnaujin- tam platesniam karui Balka- nuose, tai kodėl manevrai su- planuoti ne kalnuose, ir pie- tuose, o Lietuvos ir kitų Balti- jos valstybių kaimynystėje?“ retorikai klausė V. Landsber- gis. „Iš tai mes irgi neturime atsakymo. Esu įsitikinęs, kad trys Baltijos valstybės neturi laukti abejingos ir pakriku- sios, o reaguoti, pirmiausia po- litiškai“, teigė Seimo pirmi- ninkas.

„Tai psichologinio, šaltojo karo judesiai“, sakė V. Lands- bergis.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas antradienį daug santūriau ko- mentavo Rusijos planuojamus mokymus, pareiškęs žurna- listams, kad „neturi kuo gąs- dinti“.

Birželio 21-26 d. Rusija Bal- tijos jūroje ir sausumoje ren- gia trijų karinių apygardų mokymus „Vakarai 99“, ku- riems vadovaus Rusijos gyny- bos ministras Igor Sergejev.

Pasak Rusijos naujienų agentūros ITAR-TASS, pra- tybų tikslas yra patikrinti karių kovinę parengtį ir dali- nių pasirengimą atremti ata- ką iš Vakarų bei surengti kon- trataką, atkuriant Rusijos ir sąjunginių valstybių teritorinį vientisumą.

V. Landsbergis pasiūlė drauge pasitarti su prezidentu Valdu Adamkumi bei premje- ru Rolandu Paksu.

Ar gers lietuviai „Coca Cola“?

Vilnius, birželio 16 d. (BNS) — Lietuvos valstybinė koky- bės inspekcija ir Respublikinis mitybos centras kol kas ne- draudžia Lietuvoje prekiauti „Coca Cola“ gėrimais.

Nustatius, kad bendrovės produkteose yra medžiagų, naikinančių raudonuosius kraujo kūnelius, Belgijos svei- katos apsaugos ministerija už- draudė savo valstybėje pre- kiauti visais „Coca Cola“ gai- viaisiais gėrimais, Prancūzija ir Liuksemburgas — prekiauti į skardines išpilstyta produk- cija.

Lietuvoje „Coca Cola“ gėri- mus gamina ir į plastmasinius butelius išpilsto „Alytaus Co- ca Cola gamykla“. Be to, „Co- ca Cola“ gėrimų įvežama iš Estijos, skardinėse — iš Pran- cūzijos.

Pasak Mitybos centro infor- macijos, kenksmingų medžiagų rasta tik į skardines išpils- tytoje produkcijoje, o skardi- nėmis Lietuvoje parduodama tik 0,25 proc. „Coca Cola“ gė- rimų.

Valstybinės kokybės inspe- kcijos vyriausioji inspektore Raimonda Bartkevičienė sakė, kad laukianti oficialaus Belgi- jos gamintojų pranešimo, ko- kiomis konkrečiomis medžiagomis buvo užteršta produk- cija.

„Coca Cola Bottlers Lietu- va“ generalinis direktorius So- ren Hansen sakė, kad gėrimų kokybė lemė netinkamai apdo- rotas medis, naudojamas tik Belgijos „Coca Cola“ platinio- mo sistemoje. Iš tokio medžio buvo padaryti padėklai dė- žėms gabenti. Nuo padėklų nemalonus kvapas įsismelkė ir į skardinių dugną. Be to, ne- tinkamam gėrimų skoniui tu- rėjo įtakos netinkama angliu- rūgštė, kuri buvo panaudota tik Antverpeno gamykloje. „I- Lietuva įvežamos gėrimų skardines nėra atplukdomos laivu, todėl gabenimui nenau- dojami ir mediniai padėklai“, tvirtina S. Hansen.

Lietuvos rinkoje „Coca Co- la“ gėrimų metų apyvarta sie- kia daugiau kaip 80 mln. litų.

KALENDORIUS

Birželio 17 d.: Adolfas, Daugantas, Laura, Liudgaile, Vilmante.

Birželio 18 d.: Arnulfas, Ginbu- tas, Marcelinas, Marina, Morkus, Tolvandas, Vaiva.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ VEIKĖJAS —
ROBERTAS S. BORIS

Robertas Stasys Boris, trečios kartos Amerikos lietuvis, gimė, užaugo ir mokėsi Detroito. Jis lankė Šv. Antano Romos katalikų pradžios mokyklą, kurioje tuo metu mokytojavu vienuolės prancišketės iš Pittsburgh, Pennsylvania. Dvejuis metais mokėsi Šventos Širdies seminarijos gimnazijoje ir 1947 m. baigė Holy Redeemer gimnaziją. Šešerius metus studijavo Detroito jezuitų universitete ir įsigijo transportacijos mokslų laipsnį. Robertas Boris savo karjerą pradėjo dirbdamas Short Freight Lines, Ryder Truck Lines ir buvo prekybos viceprezidentu Earl C. Smith, Inc., bendrovėje, iš kurios 1990 m. išėjo pensijon.

Nuo pat savo jaunystės aktyvus katalikiškoje veikloje Robertas Boris reikšė Šv. Antano lietuvių bažnyčioje ir parapijos gyvenime. Buvo Mišių patarnautojas, aukų rinkėjas, katekizmo mokytojas, o šiuo metu yra parapijos tarybos vicepirmininkas. Kai Detroito arkidiecezija paskelbė uždantį Šv. Antano bažnyčią (ir 50 kitas veikiantias vietines bažnyčias), Robertas Boris vadovavo parapijiečių grupei, kuri susitiko ir posėdžiavo su arkidiecezijos pareigūnais. Pasitarimai buvo sėkmingi Šv. Antano bažnyčia išvengė uždarymo.

1948 m. Robertas Boris įsijungė į Lietuvos Vyčių organizaciją. Jis pirmininkavo 102 kuopai nuo 1951-1956 m. Dalyvavo Vyčių chore, šokėjų grupėje ir režisavo kelis spektaklius, kurių svarbiausias buvo „Behold the Man“. Kristaus kancijos vaidinimas. 1960 m. Robertas Boris buvo išrinktas Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininku ir tose pareigose išbuvo trejus metus. 1965 m. jam buvo suteikta garbės narys.

Pokario metais vadovavo komitetui, kuris rūpinosi lietuvių karo pabėgėlių šalpa Vokietijos stovyklose. Daugiau negu 400 lietuviškų šeimų padėjo įsikurti Amerikoje.

1990 m. R. Boris įkūrė Lietuvos Vyčių padalinį „Pagalba Lietuvai“. Šis labdarinis padalinys rūpinasi medicininėmis ir humanitarinėmis šalpos teikiimu Lietuvai, daug pastangų įdėjo siekiant įkurti modernią katalikišką ligoninę Lietuvoje. Siuntė vaistus, aparatūrą, įrangą, ligoninėms patalynę, antklodes, drabužius ir t.t. Per 9 metus padalinys surinko 579,000 dol. aukų finansuoti 55 milijonų dol. vertės vaistų ir medikamentų pasiuntimą 68-se 40 pėdų ilgio talpintuvuose, kartu su 50,000 dol. pinigėmis aukomis beturčių sriubos virtuvėms, vaikų centrams ir senelių prieglaudoms. Lietuvių kilmės amerikietis Georg Perles, buvęs Michigano valstijos universiteto vyr. futbol treneris, pasiūlė padėti suorganizuoti golfo turnyrą, šio renginio pelną skirdamas „Pagalba Lietuvai“. Vyko keturi sėkmingi metiniai golfo turnyrai, iš kurių gauta daugiau negu 63,000 dol. pelno. Kartu su Mercy International Health Services padėjo suplanuoti kelis seminarus, siekiant perorganizuoti sveikatos apsaugai Lietuvoje. Palaiko ryšius su Catholic Medical Mission Board, New York, ir Pharmacists Without Borders, Prancūzijoje, tai organizacijos, kurios paaukojo kelių milijonų dol. vertės įvairių vaistų Lietu-

tuvai. Robert Boris suorganizavo tris ekskursijas Lietuvon, kurių didžiausia buvo 1993 m., kai Šventas Tėvas lankėsi Lietuvoje. Šioje ekskursijoje dalyvavo daugiau negu 150 lietuvių iš Amerikos.

R. Boris už nuopelnus Lietuvai Lietuvos Šaulių s-gos išėmė apdovanojimą Šaulių Žvaigždės medaliu; Pasaulio lietuvių katalikų bendrijos metus studijavo Detroito jezuitų universitete ir įsigijo transportacijos mokslų laipsnį. Robertas Boris savo karjerą pradėjo dirbdamas Short Freight Lines, Ryder Truck Lines ir buvo prekybos viceprezidentu Earl C. Smith, Inc., bendrovėje, iš kurios 1990 m. išėjo pensijon.

Robertas Boris buvo Lietuvos Katalikų federacijos ir Lietuvos Katalikų Religinės šalpos direktorių tarybose.

Šio jo gyvenimo bruožas liudija Roberto Boris pasiryžimą išlaikyti katalikybę, lietuviybę ir norą padėti Lietuvos žmonėms.

Š.m. birželio 27 d., sekmadienį 12:15 v. p.p. Šv. Antano parapijos salėje bus ruošiami atsisveikinimo pietūs. Auka 15 dol. asmeniui. Informacijai prašoma kreiptis į Aldoną Bunkienę, tel. (248) 288-3736, arba Reginą Juškaitę-Švobienę, tel. (248) 547-2859. Prašome užsiregistruoti iki sekmadienio, birželio 20 d. Visi kviečiami dalyvauti ir parodyti tinkamą pagarbą Lietuvos Vyčių veikėjui. Pagerbimą ir išleistuves ruošia „Pagalba Lietuvai“ ir Lietuvos Vyčių 102 kuopa.

Regina Juškaitė-Švobienė

LOS ANGELES VYČIŲ
VEIKLAŠventė pirmąją
pavasario dieną

Los Angeles Lietuvos Vyčių 133 kuopa — 137 nariai, nuo 5 iki 92 metų amžiaus, Danutės ir John Scola namuose džiaugsmingai sutiko artėjančią pavasario pirmąją dieną. Mūsų kuopai šie metai yra ypatingi, nes penkios kuopos poros sumainys aukso žiedus. Šiuos sužadėtinius reikia paruošti artėjančiam svarbiui įvykiui. Danutė Dapšienė iš gėlių sukūrė vestuvinį tiltą, Šv. Kazimiero parapijos chorui priklausantis vytes dainavo vestuvinę dainą ir lauke pašoko tradicinį vestuvių šokį „Sadutė“. Pirmininkė Marytė Šepikaitė ir Dalia So-deikienė papasakojo apie vestuvinius papročius — rūtų vainikėlių, raguotį, duoną, druską, vyną ir kt., kurie gali būti naudojami artėjančiose vestuvėse. Susirinkime dalyvavo ir mūsų parapijos kunigas Stasys Anušis. Jis savo puikiu balsu pritarė vestuvinėms dainoms. Buvo prisiminti ir kuopos narių gimtadieniai. Amžinybės išėjusieji, nauji nariai ir „Vaikų viltis“. Buvo ir puikios vaišės.

Pirmąją pavasario dieną, gegužės 1 d., baigėme pavasario pietų šokiais su orkestru parapijos salėje. Dalyvavo daug jaunimo. Mūsų tarpe buvo Lietuvos Vyčių atstovė iš Arizono ir atstovas iš „Vaikų vilties“.

Pirmos poros vestuvės

Šventėme aukso žiedus susimainiusios pirmos poros — Denio Petro ir Alicijos Krakauskaitės iš Toronto vestu-
vės. Sutuoktinių apeigas bažnyčioje, užkandžius žemu-

Robertas Boris

tinėje parapijos salėje, o gražiai papuoštoje didžiojoje parapijos salėje vestuvių puotą su lietuviškais papročiais, sveikinimais, puikiu orkestru ir šokiais. Į vestuves iš Kanados atvyko jaunosios tėvai, sesuo ir brolis. Jaunosios gimnais Aloyzas Pečiulis, apsukrus ir sumanus piršlys, puikiai sukosi savo pareigose. Jaunasis prisiminė, kad ir jo tėvai savo vestuves šventė toje pačioje salėje. Jie abu jau mirę, o likę du broliai labai gerai sugyvena, ilgus metus priklauso Lietuvos Vyčiams ir leidžia kuopai savo namuose daryti susirinkimus.

Kuopos pirmininkė Marytė Šepikaitė vestuvėse buvo vyriausia tvarkytoja ir globėja. Dalyvavo arti penkios dešimtys Lietuvos Vyčių. Prisimintinas liks gražus šios jaunos poros įvedimas į naują gyvenimą ir vietovę — Lietuvos, Amerikos ir Kanados gražus tarpusavio bendradarbiavimas, taip pat ir mūsų Marytės nepaprasti gabumai, parodyta didelė meilė kuopos nariams.

Lietuvos Vyčių
suvažiavimas

Šių metų visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas vyks Philadelphiaje. Los Angeles vyčių pirmininkė ir Josephine Barzda su grupe kuopos narių vyks į šį suvažiavimą. Džiaugiamės, kad mūsų Marytės dėka, ateinančiais metais visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas vyks Los Angeles. Labai to suvažiavimo lauksime.

Stasė Bajalienė

Lietuvių telkiniai

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO ATLAIIDAI

Birželio 13 dieną, sekmadienį, visi keliai vedė į Šv. Antano parapiją Detroito, kurioje buvo švenčiama parapijos dangiškojo globėjo Šv. Antano šventė. Oras gražus, galima sakyti labai karšta, saulė glostė savo šiltais spinduliais, dalyvavo daug žmonių. Šv. Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Klebonas, kun. Alfonsas Babonas, pasakė šventę išryškinantį pamokslą. Meldėmės, kad Dievas per šv. Antaną globotų mūsų nedidelę parapiją ir mus visus. Ta proga, klebonas sveikino visas Antaninas ir Antanus vardinį progą.

Po Mišių prisirinko pilna

svetainė parapijiečių, jų draugų ir svečių, net iš tolimų vietovių ir parapijų. Buvo gera ir smagu pasimatyti su seniai matytais draugais. Puikias vaišes — paruošė šeimnininkė Ona Pūsdėrienė ir jos talkininkės. Parapijos moterys iškepė daug skanių ir įvairių pyragų. Veikė ir gėrimų bufetai, kurį aptarnavo Vacys Slušnys ir Juozas Suopys. Vyko gausių ir turtingų laimikių traukimai. Dovanos skirstė Danutė Petrauskienė, Aldona Tamulionienė ir Regina Juškaitė-Švobienė. Po laimėjimų kun. Alfonsas Babonas padėkojo visiems atsilankiusiems ir parėmusiems Šv. Antano parapiją.

Dalyviai džiaugėsi savo laimėjimais, o ypač, kad turėjo progą praleisti šiltą sekmadienio popietę pabendraudami su draugais ir artimaisiais, o tuo patiu paremdami ir savo parapiją. Šventė praėjo pakilia ir šilta nuotaika.

Regina Juškaitė-Švobienė

DAYTONA BEACH, FL.

„SIETYNAS“
REPETAVO „BE GAIDŲ“

Mūsų telkinyje gražiai dainuojantis choras „Sietynas“ 1998 m. gruodžio mėn. specialiu koncertu paminėjo savo našios veiklos penkiolikos metų sukaktį. Tada „Sietynui“ ir jo vadovui muz. Antanui Skriduliui buvo nuodėdžiai padėkota, įvertintas choro darbštumas, meilė giesmei ir dainai, bei didelis įnašas į šio negausaus telkinio lietuvių kultūrinį gyvenimą.

„Sietynas“ kiekvienais metais — nuo ankstyvo rudens iki vasaros pradžios — kiekvieną ketvirtadienį repetuoja, Prince of Peace parapijos salėje. Į repeticijas iš arti ir toli suvažiuoja choristai ir dvi valandas intensyviai dirba. „Sietynas“ dainuoja labai daug lietuviškų giesmių ir dainų. Jas dažnai girdime lietuviškose pamaldose ir minėjimuose, susirinkimuose ar amžinybės išlydint šio telkinio tėvynainius.

Nuostabu. Juk dainininkai pagyvenę vyrai ir moterys. Nuostabus jų ryšys, o choro meno vadovas muz. Antanas Skridulis — ypatingos kantybės ir takto vadovas.

„Sietynas“ šių metų sezoną baigė 1999 m. birželio 10 d. Meno vadovu muz. Antano ir Valytės Skridulių kvietimu į „reprezentaciją be gaidų“, suvažiuojo apie 32 „Sietyne“ dainuojantys dainininkai su savo žmonomis ir vyrais. Muz. Antano Skridulio ir Valytės Skri-

dulienės svetinguose namuose tvyrojo puiki nuotaika, vyko gražus, nuosirdus bendravimas, pasakojami prisiminimai iš „Sietyno“ veiklos, atliktų darbų.

Vaišių pradžioje „Sietyno“ valdybos pirmininkė Juozė Daugėlienė visų sietyniečių ir svečių vardu pasveikino vadovą Antaną Skridulį, nuodėdžiai padėkojo jam už kantrybę, meilę lietuviškajai giesmei ir dainai, už šio telkinio lietuvių gyvenimo dienų praturtinimą. Linkejo, kad maestro dar ilgai nepadėtų dirigento lazdelės, o „Sietyno“ dainos prie Atlanto skambėtų dar daugelį metų. Ji taip pat pasveikino maestro ir vardo dienos-Antaninių progą ir įteikė sietyniečių bendrą dovaną bei visų pasirašytą linkejų atvirutę. Tuo pačiu Juozė Daugėlienė padėkojo Antanui ir Valytei Skriduliams už šią „repeticiją“, ir tokias šaunias vaišes bei svetingumą. Nuaidėjo vardadienius švenčiantiems muz. A. Skriduliui ir Antanui Sprindziui „Valio, valio“. Ta proga Anicetai Mažeikienei, išvykstantiai atostogų į Lietuvą, palinkėta laimingos kelionės ir malonių dienų tėvyneje.

Vaišės pradėjusi Valytė Skridulienė sukalbėjo jautrią maldą, dėkodama Aukščiausiam už malonę, už draugus, už gražų sugyvenimą. Vaišės įpusėjus, įvyko repeticija „be gaidų“. Visi sietyniečiai apsupo maestro prie pianino, ir emė skambėti malonios, gražios lietuviškos dainos. Tai buvo paskutinieji dainų aidai, nes prasidėjo atostogos, ir „Sietynas“ sugrįš į repeticijas tik rugsėjo mėnesį.

Pažymėtina, kad „Sietynas“ sezono metu repetuoja apie 40 kartų, apie 10 kartų gieda bažnyčioje ir renginiuose visuomet atlieka menines programas.

Mielieji sietyniečiai sėkmės ir malonių vasaros atostogų!

VASARA VYKS
TRADICINIAI PIETŲS

Lietuvių Bendruomenės

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo — Kovo 11-sios devintųjų metų šventėje Los Angeles, CA. Iš k. Vycio Kryžiaus kavalierius, pasipriešinimo kovų dalyvis Mykolas Naujokaitis ir žurn. Karolis Milkovaitis.

Los Angeles LB jaunimo tautinis ansamblis „Spindulya“ šimt šventia 50 metų sukaktį, kuri bus iškilmingai paminėta birželio 27 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, CA. Nuotraukoje — „Spindulya“ atstovavę Lietuvai skandinavų šventėje š.m. balandžio 17 d.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimbelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesusako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesiunčiame.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kulbama lietuviškai
6916 W. Archer Ave., Suite 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-988-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7708

PARTIZANŲ DIENOS MINĖJIMAS VILNIUJE

REGINA ŽUKIENĖ

Lietuvos Respublikos Seimas 1999-ųjų metų paskelbė Laisvės kovų minėjimo metais, nes prieš 50 metų, 1949 m. vasario 16 d., Lietuvos partizanų apygardų atstovai, susirinkę vasario 10-20 d. Radviliškio rajono Minaičių kaime įkūrė vieną pasipriešinimo okupantui organizaciją — Lietuvos Laisvės kovos sąjūdį (LLKS) ir paskelbė Lietuvos kovo sąjūdžio deklaraciją, kuria konstatuota, kad LLKS taryba yra „okupacijos metais aukščiausias tautos politinis organas, vadovaujantis politinei ir karinei tautos išlaisvinimo kovai“.

Jau 1946 metais Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo pajėgos buvo suskirstytos teritoriniu principu ir suformuotos septynios partizanų apygardos. 1947-1948 m. įkurtos dar dvi apygardos. Tuo būdu Lietuvos laisvės kovos sąjūdis atstovavo Pietų Lietuvos sritį, kurios sudėtyje buvo Dainavos ir Tauro apygardos. Rytų Lietuvos sritį — Algimanto, Didžiosios Kovos, Vycio ir Vytauto apygardos ir Vakarų arba Jūros sritį, su Kestučio, Priskelimo ir Žemaičių apygardomis.

Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją pasirašė išrinktos LLKS tarybos prezidento pirmininkas Jonas Žemaitis-Vytautas, tarybos nariai: Tauro apygardos vadas Aleksandras Grybinas-Faus-

tas, Vakarų Lietuvos srities štabo viršininkas Vytautas Gužas-Kardas, Didžiosios Kovos apygardos štabo viršininkas bei Algimanto ir Vytauto apygardų igaliojimo Juozas Šibaila-Merainis, Priskelimo apygardos štabo viršininkas Bronius Liesis-Naktis, Priskelimo apygardos vadas Leonardas Grigonis-Užpalis, laikinai einantis Pietų Lietuvos srities vado pareigas, Dainavos apygardos vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas ir LLKS Prezidiumo sekretorius Petras Bartkus-Žadgaila.

Lietuvos Respublikos Seimas 1999 m. sausio 12 d. priėmė įstatymą, kuriuo Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracija skelbiama Lietuvos valstybės teisės aktu. Šiame įstatyme pažymima, kad „LLKS jungė karines formuotes bei visuomenines grupes, buvo vadovaujamas vieningos vadovybės ir politinėmis bei karinėmis priemonėmis vykdė pasipriešinimą ir kovą už Lietuvos išlaisvinimą“.

Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio taryba, priimdama 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją, buvo aukščiausia politinė ir karinė struktūra, vadovaujanti šiai kovai, vienintelė ir teisėta valdžia okupuotos Lietuvos teritorijoje“.

Laisvės kovų minėjimo metams paminėti valstybinė komisija parengė renginių pla-

Gelių padėjimu, tylos minute, karių salvesis ir Lietuvos valstybiniu himnu gegužės 22 dieną Vilniuje, prie paminklo generolui Jonui Žemaičiui prasidėjo partizanų dienos minėjimas. Nuotr. Eltos

na. Gegužės 23-dieną pasakelbta Partizanų diena.

Partizaninės kovos reikšmė Lietuvos valstybės atkūrimui ir jos istorijai nepaprastai didelė. Ši kova tęsėsi daugiau kaip dešimt metų. Be partizanų, be disidentų, be pasipriešinimo okupacijai nepriklausomybės tikrai neturėtume. Daugiau kaip 20,000 partizanų krito kovos lauke.

Kritusiųjų gretas papildydavo nauji kovotojai. Istorikas Liudas Truska savo straipsnyje „Herojiškas ir tragiškas mūsų tautos istorijos puslapis“ knygoje J. Daumantas „Partizanai“ (Vilnius, 1990 m. P.557) rašo, kad „pokario metais partizanavo arba slapstėsi apie 70-80 tūkstančių Lietuvos vyrų“. Partizanai kovojo visai vieni, nebuvo valstybės ar užnugario, kuris juos remtų, tiek ginklų ir amunicija, rūbų, maistą ir pinigų, kaip budavo kitų valstybių partizaninėje kovoje. Partizanams Lietuvoje ginklų reikėjo atkovoti iš priešo, juos maitino ir rengė Lietuvos kaimas. O prieš juos mėsos didžiulės valstybės karinės jėgos, armija, NKVD būriai, milicija ir strėliai... Šimtai tūkstančių Lietuvos žmonių patyrė lagerių ir tremties kancias. Tik partizanų, Lietuvos žmonių aukos dėka, šiandien mūsų valstybė laisva, pasaulio tautos pamatė Lietuvos ryžtą ir laisvės siekį...

Partizanų dienos renginiai Vilniuje prasidėjo gegužės 22 d. 9 val. rytą Prezidentūroje, kur buvo apdovanoti laisvės kovų dalyviai, dauguma jų po mirties. Vycio 5-to laipsnio ordinu buvo apdovanota po mirties ir šešių partizanų, kritusių kovoje, motina, partizanų rėmėja, pati, kaip ir kita gausios šeimos dalis, gyvenu-

si nelegaliomis sąlygomis žemaitė Kazimiera Vasiliauskiene, Amerikoje, Bostone gyvenanti inžinieriaus Jono Vasiliausko-Vasio mama.

10 valandą, saulėtą pavasarį — gegužės 22-os rytą iškilminga ceremonija prasidėjo prie partizanų generolo Jono Žemaičio — LLKS tarybos prezidiumo pirmininko paminklo. Išsirikiavo Lietuvos karių rikiuotė, Lietuvos partizanai ir savanoriai. Iškilmingai sargyboje stovėjo visų devynių partizanų apygardų vėliavos, grojo pučiamųjų orkestrai. Iškilmės dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, ministrai, Seimo nariai, Vilniaus visuomenės, iškilmes pradėjo krašto apsaugos ministras Č. Stankevičius. Tylos minute pagerbia mi žuvusieji Laisvės kovotojai, padedamos gėlės prie partizanų generolo paminklo, aidė šautuvų salves. Visi susirinkusieji gieda Lietuvos himną.

Savo kalboje Lietuvos prezidentas pabrėžė partizanų reikšmę, jų auką Lietuvos laisvei: „Lietuvos piliečiai buvo pakankamai brandi ir sąmoninga tauta. Ji gerai prisiminė savanorių kovas ir žinojo, kad laisvę reikia iškovoti ir mokėti ją apginti. Šviesesnį gyvenimą sekla Lietuvos rest publikoje jau buvo įleidusi šaknis visuose piliečių sluoksniuose. Miškuose kovojo ūkininkai ir tarnautojai, studentai ir net moksleiviai. Jie tikrai gynė ne materialinius turkus... Liaudis kurė dainas ir gražiausių raudų žodžius skydė žuvusiems. Tai buvo tikras lietuvių tautos balsas, tikrasis skausmas ir tikroji viltis. Tai vilčiai sunaikinti okupantų siuntę profesionalius žu-

dikus, patyrusius baudėjų būrius, smogikus... Didžioji kovotojų už šiandieninę Lietuvą dauguma jau Anapily. Laimingiesiems likimas lėmė sulaukti tėvynės laisvės. Širdingai dėkoju jums visiems už žygį, atliktą šiai Tautai ir valstybei, atliktą ir visai žmoniškai. Šviesus atminimas telydi vardu, kurie savo gyvybę paaukojo tėvynei...“

Kalbėje Lietuvos kariuomenės vadas J. Andriuskevičius užtikrino, kad jaunieji Lietuvos kariai, jei reikės, tėvynės laisvės labui partizanų pavyzdžiu nepaigals savosios gyvybės.

Skambėjo partizanų dainos. Po iškilmių Vilniaus arkikatedroje šv. Mišias aukėjo Vilniaus vyskupas Juozas Tunaitis. Visi meldėsi už žuvusius ir dėkojo Dievui už iškovotą Lietuvos laisvę. Šv. Mišiose dalyvavo partizanai, Lietuvos kariai ir savanoriai su savo vėliavomis, Seimo pirmininkas prof. V. Landsbergis. Pasišaukus Mišioms, Partizanų dienos minėjimo dalyviai žygiavo Gedimino prospektu į Lukiškių aikštę. Priekyje — visų 9 partizanų apygardų vėliavos, grojo karinis orkestras.

Apeigos prie Politinių kalinių, tremtinių ir partizanų akmenų paminklo, šalia Tautos kancijų namų — buvusių KGB rūmų, savo kalbą pradedo Seimo pirmininkas V. Landsbergis: „Partizanai i Vilnių šiandien atnešė vėliavas... Mes, Lietuvos Seimas, paskelbėme pasauliui, kad partizanai, tai Lietuvos kariuomenė, kuri kovojo laisvės karą, kad LLKS deklaracija, tai laisvės teisinis aktas, būsimą konstituciją išlaisvintai Lietuvai. (Nukelta į 5 psl.)

Danutė Bindokienė

Ką mes į tokį sąrašą įrašytume?

Besibaigiant šiam šimtmečiui, vis dažniau pastebimas polinkis daryti įvairias suvestines, sąrašus, tarytum skubama paruošti ir ateinančioms kartoms palikti viso šimto metų apyskaitą, kuri primintų pasiekimus (o pasiekta tikrai daug), praradimus (kurių galbūt dar daugiau) ir net klaidas, kurių pasekmės turėjo įtakos visai planetai. Nežinia, ar ir devynioliktojo šimtmečio pabaigoje tokie sąrašai buvo sudarinėjami, ar šio šimtmečio suvestinės bus ateityje apskritai vertos dėmesio, bet jų sudarytojams leidžia dar kartą mesti žvilgsnį į praeitį ir atrinkti, ką vertėtų prisiminti.

Savaitinis „Time“ žurnalas (š.m. birželio 14) jau antrą kartą pateikia šimtą labiausiai pasižymėjusių šio šimtmečio žmonių. Tačiau sąrašą dominuoja amerikiečiai (juk tai Amerikoje leidžiamas žurnalas) ir tik vienas kitas patekęs iš užsienio. Tarp tokių užsienio žymybių yra Motina Teresė (bet nepaminėtas popiežius Jonas Paulius II), Didžiosios Britanijos princesė Diana, jaunamėty žydaitė Anne Frank, kurios tragiškas likimas nacių okupacijos laikais, vaizdžiai aprašytas šios pauglės mergaitės dienoraštyje, sukrėtė ir paveikė pasaulį labiau negu visi holokausto duomenys ar kita medžiaga. Yra tame sąrašė ir sportininkų (pvz. garsusis Brazilijos futbolininkas Pele, arba Everesto kalno nugalėtojai — Edmund Hillary iš Naujosios Zelandijos ir Tenzing Norgay iš Nepal, bet nėra žymiųjų amerikiečių, kurių pavardės žinomos kiekvienam vaikui), ir visuomenininkų, kovotojų už įvairias žmogaus teises (pvz., britė Emmeline Pankhurst, pradedusi organizuoti moteris, kad jos reikalaudų teises balsuoti rinkimuose arba Rusijos Andrei Sakharov, kuris drįso raudonajam komunizmui į akis tiesą pasakyti, parodyti pasauliui jo tikrąjį veidą), ir revoliucionierių (pvz., Kubos Che Guevara).

Taciu dvidešimtojo šimtmečio yra ir kitokių būdų pasižymėjusių, kurių istorija niekuomet negalės pamiršti. Jų įrašas žmonijai buvo skaudžiai pražūtingas, tad ir prie jų vardų visuomet bus pridėdami patys neigiamiausi, labiausiai paniekiantys epitetai: tiranos, kraugerys, žmogžudys, despotas...

Su „Times“ žurnalo sudarytoju sąrašą galime sutikti, arba nesutikti. Iš tikrųjų jis labai nenuoseklus: šalia Helen Keller, pralaužusios užtvarą į neigaliųjų pasaulį, yra patrauklioji aktorė Marilyn Monroe; šalia kovotojo už juodųjų lygias teises Martin Luther King, Jr. — boksininkas Muhammad Ali ir pan. Beskaitant sąrašą, kyla noras jį papildyti pavardėmis, kurios — galbūt ne visuotinio, arba bent šio krašto, mastu, bet vis dėlto turėjo labai daug įtakos vienoje ar kitoje pasaulio dalyje. Ypač Lietuvoje. Taip šalia lakūno Charles Lindbergh būtų gera matyti Dariaus ir Girėno pavardes, o šalia jo garsiojo lektuvo, pavadinto „Spirit of St. Louis“, ir mūsų narsiojo Atlanto nugaletojo „Lituanica“. Pagerbiant Amerikos karius (jie atskirai neišvardinti, tik visi bendrai paminimi), kovojusius visuose žemynuose, visuose kariniuose konfliktuose nuo pat šio šimtmečio pradžios ir daug anksčiau, norėtume paminėti ir mūsų tautos didvyrius — savanorius, padėjusius apginti Lietuvą po nepriklausomybės paskelbimo 1918 m., taip pat partizanus, net dabartinę kariuomenę, kuri, kaip ir Amerikos kariai, jau įsipareigojusi ginti laisvę ir žmonių teises ne vien savo tėvyneje, bet visur, kur tik jos pažeidžiamos.

Čia ir kyla klausimas: jeigu mums būtų pavesta sudaryti sąrašą 100 žmonių, kurie turėjo daugiausia įtakos Lietuvai ir apskritai lietuviams šio šimtmečio būvyje, ką į tokį sąrašą įrašytume? Joną Basanavičių, Vincą Kudirką, Antaną Smetoną, pal. Jurgį Matulaitį, arkivysk. Reinį, Nijolę Sadūnaitę, Vytautą Landsbergį, Valdą Adamkų, Antaną Olą, Mariją Rudienę, Mykolą Krupavičių, Stasį Lozoraitį, arkivysk. Audrą Bačkį... Kiekvienas nesunkiai sudarytų ne tik šimto, bet kur kas ilgesnį svarbių mūsų tautiečių, gyvenusių ar tebegyvenančių užsienyje bei tėvyneje, sąrašą.

Kviečiame siūlyti kandidatus i labiausiai pasižymėjusių šio šimtmečio lietuvių šimtinę, įdomesnius laisvės mišiai skelbsime „Drauge“. Kai kurioms pavardėms paaiškinimų, be abejo, nereikės, bet gal atsirast ir mažiau žinomų, todėl prašome keliais žodžiais paminėti, kodėl tas asmuo vertas patekti į sąrašą.

Partizanų dienos minėjimas prie paminklo generolui Jonui Žemaičiui gegužės 22-ąją. Nuotr. Eltos

O DIEVIŠKOJI APVAIZDA

VYTAUTAS PIJUS GALVYDIS

Moksleivio atsiminimai

Utena, 1943 m.

Nr.11

Tėsinys

— Idomu, kokių būdų aš galiu žinoti, kurioje vietoje yra kameros?
— Tuoj sužinosi, paklausyk!
— Čia man pradėjo smulkiausiai aiškinti viso kalėjimo planą, kameras padėtį ar durų cypimo skirtumus. Beveik viską puikiai supratau.
— Klausyk, aštuoniolikta žygiuoja! — sako ilganosis.
— Taip, aštuoniolikta... — patvirtina Alfonsas.
Klausau. Monotoniskai trinksi antrojo aukšto, kairėje pusėje. Tai jie pasivaikšto prieš pusryčius.
— O ar didelė aštuonioliktoji? — paklausiau.
— Didelė. Kalinių yra apie trisdešimt. Visi politiniai — tokie patys, kaip mes.
Netrukus vėl koridoriuje pasigirdo varstomos durys, kalinių kosėjimai, šlepėjimas...
— Nešioja pusryčius, — pasakė Alfonsas.
— Netinau kodėl šiandien viskas greičiau, — kalba Andrius.
— Greit... — pritaria Alfonsas. — Pasiimkite puo-

dukus... O tu, čypseli Vytautiuk, neturi, a? — Žinoma.
— Niekis: gausi tos lockos!
— Atidaro duris.
— Kava! — pasakė naujas prižiūrėtojas. Išeinam į koridorį.
— Labas rytas! Linksmi sveikina Alfonsas visus virėjus.
— Labas, labas! — atsako tie.
Žiūriu, tas, kuris duoną raiko, man pažįstamas.
— Labas! — sakau jam, — tai tu čia gavai tarnybą?
— Nekalbėk! tyliai tarstelėjo man Alfonsas, pirma niuktelejęs stipriai man į pašoną.
— Nustebęs žiūriu į savo pažįstamą ir į Alfonsą. Ir kodėl jis mane sulaukė?
Ipilė cukraus kaušeli, kavą — juodą drumzlina vandenį — su puoduku paduoda. Duonos porcija reikia pačiam pasiimti iš dubens, kurį laiko mano pažįstamas Anykščių miesčioniukas. Jis man nežymiai mirktelejo. Pasakau jam aciū už duoną ir paskutinis vorelėje įseku kameron.
— Vytautiuk, dar nesiorientuoji kalėjime, — sako Alfonsas, kai prižiūrėtojas uždare duris.
— Kodėl? — klausiu.
— O todėl, kad nesijauti esąs kalėjime... Tyliau.
— Nesuprant! Žinok, kad kalėjimas — atvirkštinis laisvės gyvenimas. Jeigu ką čia pažįsti, nepasirodyk pažįstas.

Čia jis man paaiškino, kad aš pats sau pabloginęs reikalauju ir tam Anykščių miesčioniukui. Jis esąs kriminalinis kalinys ir dirbąs virtuvėje. Jei tik prižiūrėtojas atkreips į jus dėmesį, išmesias jį iš virtuvės. O dirbantys virtuvėje, kalėjime — grafi. Ims jis saugotis tavęs ir iš tos pažinties nieko naudingo neišsiesia. Geriame „kavą“. Vanduo atsiduoda kažin kokių puvesių, lyg burokais. Dvokia ir nė trupinio nesaldus. Valgau beveik vieną duoną. Jie žiūri į mane ir juokiasi...
— Tai nesaldi kava? Tokią puikią kavą jis peikia! Ponaitis! Dar truputį palauk, tarnaitė tau atneš šokolado... Chi, chi, chi... — juokėsi iš manęs.
— Biskvitų su marmeladu tuoj sulauksi... cha, cha cha... — kvatojosi ilganosis Petras.
Nėra ko čia labai jums juoktis iš jo? — užstoja mane Alfonsas. — O kaip jaus patys raukėtės, šitas sunkas pirmą kartą gerdami? Ar tada jums sakiau, kad jūs esate ponaciai, lepūneliai? Todėl nėra ko juoktis ir iš jo...
Visi nutilo. Aš beveik iki ašarų susijaudinau: koks draugiškas Alfonsas! Laimingas, kad varge atradau tikrą draugą... Ačiū Tau, Dieve!
Pavalgėme.
Lenkų kareivis vaikšto vienas ir tylomis dainuoja kažin kokią liūdną dainą, lenkišką dainą. Melodija negirdėta ir nepaprastai graži. Rodos, tikrai jauti toje dainoje skausmą, ilgį... Storulis mane pavadino degtukais žaisti: paverčia krūvą ir trauk po vieną, taip

kad kiti nesujudėtų. Laimi tas, kas daugiausia jų ištraukia. Man nesiseka. Juokiasi iš manęs... Per daug dažnai jis krizena, bet tas jo nepadaro nesimpatišku. Priešingai — beveik maloniu. Alfonsas kažką galvoja, žiūrėdamas į sieną, ir pritaria kareiviui dainuoti. Man greitai nusibosta žaisti su degtukais, atsikeliu ir imu vaikščioti.
Mąstau.
Už lango pamažu pilkėja. Tuojau bus rytas. Pirmašis mano kalėjime rytas... Aušta neaiškus, miglotas ir nemalonus. Į galvą lenda liūdnos, neramos ir slegiančios mintys... Mama, namiškiai, Juozas, Bronius... Ar jie žino, kad aš dabar žiūriu į auštantį rytą mažoj vienuotėje ir galvoju apie juos...
Kameroje užgeso šviesa.
— Bet dar tamsu, Alfonsai... ir kodėl taip anksti užgesino? — klausiu.
— Tamsu? Ne labai šviesiau ir bus... Matai, kaip storai dažais užtepti langai. Čia visada tamsu... — liūdnai man aiškina ir atsidūsta. — Ech, tu dienos šviesa, švieselė, kada tave išvysiu...
Tyliau ir užjaučiu. Noriu rasti kitą kalbą. Pradedu kalbėti apie karą, apie mūsų Lietuvėlę...
— Eikit jūs, durniai! Verčiau neminėkite Lietuvos vardo — jos nebėra... — įsikūša ilganosis.
— Kaipgi — nebėra? — klausiamė.
— Žinoma, nebėra... Nebėra nei Lenkijos, nei Lietuvos, karščiujasi jis.

(Bus daugiau)

TARP MŪSŲ KALBANT

KĄ KITI SAKO, KĄ KITI RAŠO

Vienas mano bičiulis (didelis sporto mėgėjas), anądien atnešė, nematytą knygą ir pasakė: „Tu tik pažiūrėk, ką jie apie mus rašo. Būtinai perskaityk ir parašyk į laikraštį“. Ką gi, pažadėjau. Mano rankose esamos knygos pavadinimas: „The Baltic Essays“. Tai dr. Alfred Bilmanis anglų kalba parašyta 268 puslapių knyga. Ji buvo išleista 1945 m. Washington. Leidejas: Latvijos pasiuntinybė. Manasis bičiulis šią knygą užtikio vienoje Čikagos miesto bibliotekoje.

Šioje knygoje yra aprašyta latvių tautos istorija, pradedant ankstyvaisiais amžiais ir baigiant vėliausiais okupaciniais metais. Autorius naudojo gausią literatūrą. Tai latvių (įskaitant jo paties), anglų, vokiečių, prancūzų, lietuvių ir kitomis kalbomis parašytos knygos bei straipsniai. Knygoje paminėtos ir Latvijos kaimyninės valstybės. Teigiama, kad lietuvių mėgstamiausias sportas yra boksas, o estų — imtynės.

Mano bičiulio žodžiais tariant, vargšams latviams buvo lemta gyventi tarp dviejų pasaulinio masto galiūnų. Girdi, vienoje pusėje gyveno boksašalio mėgėjų lietuvių, o kitoje estų — imtynių mėgėjų. Juokais juokais, tačiau kas paskatino tokią, naiviai skambančią, prielaidą? Atrodo, ne kas kita, o Amerikos lietuvių Sharkey — Žukausko ir esto Lu-rich pasiektos pasaulinio mato pergalės. Autorius, tiesą pasakius, rado reikalą paminėti abiejų pavardes ir jų laimėjimus. Vis dėlto teigiamas, jog lietuvių mėgstamiausias sportas yra boksas, o estų — imtynės yra, kaip lietuviuose įprasta sakyti, prašomas pro šikšnele. Beje, knygos autorius rašo, jog Latvijos sportininkai reikiškes visose sporto šakose. Išskirtinai paminėti A. Plesums ir A. Ozoliņš, mažą burinį laiveliu perplaukę Atlanto vandenyną. Taipgi pasauliję pagarsėjęs ejikas Janis Dalinš. Gal, sakytume, neverta kreipti dėmesio ir stebėtis autoriaus „teisybėmis“.

Petras Petrutis

ARTĖJA SKRYDŽIAI NEW YORKAS — VILNIUS

Visuomenininkas, įvairių organizacijų narys, lietuviškos sekmadieninės radijo laidos „Laisvės žibūrys“ ir kelionių agentūros „Vytis“ vedėjas Romas Kezys kelionių ir turizmo reikalais lankėsi Kopenhagoje (Danijoje) ir Lietuvoje.

Į Kopenhagą R. Kezys pakvietė Skandinavų oro liniją (SAS). Ši oro linija kiekvienais metais agentams, parduodantiems daugiausia bilietų, juos susikviečia, pagerbia už jų stropumą ir atsideda. Viso Kopenhagoje dalyvavo apie 40 agentų, daugiausia iš Šiaurės Amerikos. Iš lietuviškų agentūrų ten dalyvavo tik New Yorke įsikūrusi R. Kezio vadovaujama agentūra „Vytis“.

Šalia tarnybinių reikalų R. Kezys džiaugėsi, kad nors ir trumpai, tačiau galėjo pasižvalgyti ir po Kopenhagos miestą. Jis jam atrodė modernus, vakarietiškas, švarus. Gatvėje, krautuvėse, restorane užkalbinti žmonės beveik visi kalbėjo angliškai.

R. Kezys — ne tik kelionių agentas. Pagal Lietuvos vyriausybės paskyrimą jis yra JAV ir Kanadoje atstovaujantis Lietuvos turizmo informacijos vedėjas. R. Kezys atvykęs į Vilnių, susitiko ir aptarė tu-

ruk ir kituose užsienio leidiniuose buvo prirašyta visokių niekų apie Lietuvą. Kaip žinia, anksčiau ne per daugiausia buvo rašoma apie Baltijos valstybes. O pastaraisiais metais, tiek JAV, tiek ir kitų valstybių spaudoje dažniau pasitaiko žinių apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Nors kartais, paskaicius tas žinias, staciai „nei bėgti, nei rekti“.

Štai parduvinėjama knyga „The Baltic Republics“. Tai Paryžiuje gyvenančio amerikiečio Jims Haynes paruoštas ir 1993 m. išleistas leidinys. Autoriaus žodžiais, jame nėra įprastos turistinės informacijos. Tačiau yra daugiau vieno tūkstančio lietuvių, latvių ir estų pavardžių bei adresų. Tai žmonės, kurie gali priimti iš užsienio atvykusius turistus ir, angliškai tariant, jiems parpinti „Bed and Breakfast“. Autoriaus teigimu, Lietuvos sostinė Vilnius yra beveik pačiame krašto viduryje. Nejaugi? Jis šiltai atsiliepia apie Baltijos valstybes ir jų gyventojus. Jis geria lietuvių, latvių ir estų kultūrinį lygį. Taipgi teigiamai vertina baltiečių draugiškumą. Jis negalys pamiršti juodos duonos skonio. Didžiausia bėda, tai leidinyje pažymėtų vietovių pavadinimų, ypačiai Lietuvos, o taip pat ir pavardžių begalinis iškraipymas. Pavyzdžiui: Klaipūda, Naisi, Panevėžis, Chukčenu, Scervianieniu, Anicaitu ir pan. Vargu, ar užsienio turistai atvykęs į Lietuvą, pajus pareigą išieškoti padėką leidinio autoriui ir leidyklai už suteiktą informaciją. Gerai bent, kad autorius įžangoje nesiima atsakomybės už leidinyje pasitaikančias klaidas.

Kas bebūtų ir kaip bebūtų, Lietuva, o taip pat Latvija ir Estija, vis dažniau ir dažniau aprašoma pasaulio spaudoje ir minimos kitoje žiniasklaidoje. Vis tik, anot užsienio valstybės studijuojančio Lietuvos jaunimo neseniai paskelbto viešo pareiškimo, Lietuva dar vis yra per mažai žinoma pasaulio valstybėse.

Petras Petrutis

rizmo reikalus su Valstybinio turizmo departamento vadovais. Turizmo ir informacijos reikalai Lietuvoje esą prasti, nes tam reikalui visai negauna finansinės paramos. Todėl ta sritis į priekį nejudą.

R. Kezys nepraleido progos aplankyti ir Lietuvos oro linijų vadovo Stasio Jarmalavičiaus bei jo pavaduotojo Antano Žilinsko. Jis pastebėjo, kad New Yorke, Lietuvos oro linijos atstovybėje, nerado tarptautinio, kuris kalbėtų lietuviškai. Kezys kaip pavyzdį nurodė lenkų oro linijos atstovybę. Ten su kai kuriais tarnautojais vos angliškai galėjęs susikalbėti. R. Kezys bandė Lietuvos oro linijų vadovus įtikinti, kad į tą reikšminį būtų atkreiptas dėmesys, tačiau jam nepasirodė, jog šis klausimas jiems per daug rūpėtų. Nelabai jie domėjosi ir kitais reikalais, apie kuriuos R. Kezys jiems pasakojo. Vadovams labiausiai rūpėjo tik viena tema — Lietuvos oro linijos skrydžiai per Atlantą. Kezys susidūrė su tuo, kad skrydžiai New Yorkas — Vilnius tikrai prasidės. O kodel skrydžiai ne iš Čikagos? Pasirodo, jog iš Čikagos, sustojant New Yorke, per brangiai kainuotų. Kezys

bandė Lietuvos oro linijos vadovus įtikinti, jog nesvarbu, iš kur lėktuvai skraidys, tačiau jie bus didžiai nuostolingi. Vadovai su tuo teiginiu sutiko ir teigė, jog nuostolių oro linijos patirs per pirmuosius 7 metus. Tas jų nebaugina. Visas išlaidas padengs valstybė. Rengiantis tiems skrydžiams, net ir lėktuvus „Boeing 767“ beveik esąs nupirkta. Kad jis galėtų nusileisti Vilniaus oro uoste, jo nusileidimo takas bus prailgintas. Visi kiti su tuo reikalu susiję reikalai jau yra sutvarkyti. Skrydžiai 3 kartus per savaitę turėtų prasidėti 2000-aisiais metais gegužės mėnesį. Skrydžių propagavimui yra paskirta 2 milijonai litų. Numatyti transatlantiniai skrydžiai, taip pat dar yra sukurta ir dalis programos Lietuvai siekiant įstoti į NATO ir Europos sąjungos narių šeimą.

R. Kezys Lietuvoje apsilankyti tenka dažniau. Į ten nuvykęs, šalia tarnybinių reikalų, mėgsta aplankyti įvairius Lietuvos miestus, susitikti su jų gyventojais — pajusti Lietuvos gyvenamojo laiko pulsą. Lietuvą jis mato gražiančią, pragyvenimo lygis kyla. Tačiau R. Kezys, nuvykęs į Šiaulius, pastebėjo gan liūdną vaizdą. Gatvėse žmonių veidai susirūpinę. Parduotuvės nebegalincios išsilaikyti. Užėjus į restoraną, jį rado tuščią. Ten praleido apie porą valandų, tuščią jį ir paliko. Pajuto šiauliečių slėgiantį skurdą. Iš dalies to skurdo priežastis esanti ta, kad Šiauliuose, užsidarius keliems ten veikušiams stambesniems fabri- kas, atsirado didelė bedarbystė.

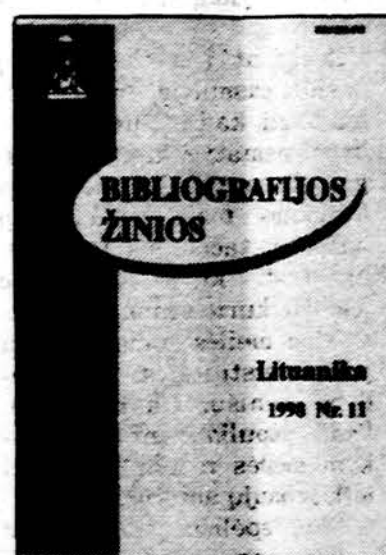
Sostinė R. Kezys atrodė atsinaujinanti, šviesėjanti... Bet ir joje, šalia akį glamonėjančių vaizdų, jam teko pastebėti ir kitų „deimantų“. Bevaikščiojant Gedimino gatvę prie jo pribėgo gal 10 ar 11 metų berniukas, skundėsi esąs alkanas ir prašė nupirkti jam maisto produktų. Jo mama serganti, o tėvas esąs kalėjime. Kezys nusivedęs berniuką į maisto parduotuvę leido jam prisikrauti įvairių maisto produktų. Vos spėjus išeiti iš parduotuvės, pribėgo ir kitas berniukas, kurio problemos ir istorija buvovisiškai pirmoji. Jis sužinojo, jog Vilniuje tai esanti vėliausiai pasirodžiusi ubagystės forma.

Lietuvos valstybiniame dra- mos teatre R. Kezys pamatė ir išgirdo garsųjį dainos ir tautinių šokių ansamblį „Lietuva“. R. Kezys, besigerdamas koncertu, prisiminė, kad 1996 m. norėdamas pažymėti „Laisvės žibūrio“ radijo 30 metų su-

Lithuanian Mercy Lift darbuotojos jau parinko vietą metiniam LML pokyliui, kuris pavadintas „Stebuklų kelione“ ir vyks rugsejo 25 d. Yvette Wintergarden restorane. Pokyliui rengti komitetas (iš kairės sėdi): Marytė Nemickienė, Janina Rubis, Vida Jonušienė — pirmininkė, stovi: Raminta Jacobs, Lidija Ringienė ir Lina Žiobiene.

APIE LEIDINUKĄ „LITUANIKĄ“

Iš Lietuvos reguliariai gaunant kelias dešimtis svarbesnių leidinių — laikraštis ar žurnalas — yra sukurta ir dalis programos Lietuvai siekiant įstoti į NATO ir Europos sąjungos narių šeimą.

Jau kartą buvome minėję apie Vilniuje LR Kultūros ministerijos ir Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos lituanistikos skyriaus leidžiamą „Bibliografijos žinią“. Ypačiai atkreipėme dėmesį į „Bibliografijos žinią“ (tai mėnesinis leidinys) biuletenį, pavadintą „Lituanikos“ vardu, ir turintį antrinę antraštę — „Lietuva pasaulio spaudoje“.

Šiame leidinyje yra registruojami užsienyje lietuvių ar kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių ir žurnalų straipsniai, kuriuose yra gvildena- mos Lietuva ar lietuvių lie- čiančios temos.

kakt, su „Lietuvos“ ansambliu buvo sudaręs sutartį dėl koncerto JAV. Salės buvusios užsakytos net šešiuose miestuose, New Yorke — Lincoln Center, Alice Tully salėje, turinioje 1,100 vietų. Būtų buvę kuo pasididžiuoti! Tačiau vidiniai ansamblio nesutari- mai tą projektą sužlugdė.

Didelio dėmesio yra susilaukęs iš Varšuvos ir Vilnių atga- bentas Mateikos tapytas pa- veikslas „Žalgirio mūšis“. Nors ir kaip Kezys norėjo tą istorinį paveikslą pamatyti, bet dėl didelių eilių, besirikiuojančių prie muziejaus, jam laiko pri- trūko.

Nepavyko pasimatyti ir su anų laikų kolega, prezidentu Valdu Adamkumi. Pasimaty- mo būtų reikėję laukti iki birželio vidurio.

Grįždamas į New Yorką lauktuviams R. Kezys parsi- vėžė kelis kepalus jau net ir už Lietuvos ribų garsėjantis „Bočių“ duonos. Apdovanotieji ja buvo didžiai patenkinti.

P. Palys

Mus labiau domina tas fak- tas, jog čia yra registruojami visų užsienyje leidžiamų lietu- viškų (ir net kitomis kalbo- mis) spausdinamų leidinių straipsniai ir jie kas mėnesį pateikiami 52 puslapių tu- rinčiuose žurnalo formato biu- letiniuose (jų tiražas 260).

Prieš save turiu aštuonis 1998 metų „Lituanikos“ nu- merius, kuriuose suregistruo- ta tūkstančiai mūsų spaudoje pasirodžiusių straipsnių, sus- kirstyta į bibliografiją naudoja- mus skyrius, atsizvelgiant į rašinių tematiką, kiekvienam iš jų duodant atskirą eilės nu- merį.

Kaip ir anksčiau, daugia- sia rašinių suregistruota iš „Draugo“ (gal todėl, nes jis dažniausiai pasirodo). Čia mi- nimuose aštuoniuose „Litua- nikos“ numeriuose daugiausia — Edvardo Šulaičio rašinių (103). Toliau eina — Danutė Bindokienė (63), Juozas Žy- gas (39), Algimantas Naujo- kaitis (37), Aurelija Balašai- tienė (36) ir kiti.

Pacijoje naujausioje (1998 metų Nr. 11) „Lituanikoje“ su- žymėti 23 E. Šulaičio pavarde pasirašyti straipsniai (be to — vienas su jo inicialais tilpęs rašinys). Tame pačiame nu- meryje užregistruoti 9 D. Bin- dokienės, 5 A. Balašaitienės straipsniai. Biuletenyje užfik- suota ne viena šimtinė auto- rių, dauguma iš jų yra parašę po vieną ar kelis rašinius.

Čia minimos „Lituanikos“ sudarytojai yra: Jolanta Gar- laite, Marija Jacevič, Birutė Jakimavičienė, Jolanta Matu- zaitė, Jonas Rimka, Aida Sliv- kaitė. Redaktoriais — sudary- tojai įrašyti: Rasa Budvytytė, Marija Myškovska, Jolanta Pakalniškytė, o atsakomąja redaktore — Silvija Vėlavie- cienė.

Ryšiams su Kento universiteto etninio studijų centru palaikyti, Clevelande buvo įsteigtas lietuvių komitetas, kuriam vadovauja pirm. dr. Viktoras Stankus. Š.m. gegužės 4 d. Kento universitete buvo susirinkę lietuvių, latvių ir estų tautinių programų atstovai atsisveikinti su iš pareigų pasitraukiančiu dr. H. Hochhauser ir susi- pažinti su naujuoju direktorium dr. David Brenner. Nuotraukoje — posėdžio dalyviai, kurių tarpe lietuviams atstovauja dr. Viktoras Stankus ir žurn. Aurelija Balašaitienė.

Leidinyje yra gaunamas Lie- tuvos Nacionalinėje M. Ma- žvydo bibliotekoje (Gedimino pr. 51, 2600 Vilnius). Vieho numerio kaina — 3,5 lito.

Ivairūs

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 561-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

LANGŲ PLOVĖJAI!
Reikia 100 asmenų langų plovimui tik prie-
mesčių namuose. Darbas apskritus metus.
Pirmą - šėd., 6 v.r. - 5 v.p.p.; 2 ar 3 žmonių
komanda. Reikia turėti savo auto. Bus vienos
dienos apmokymas. \$250-\$350 / dieną. Su-
mokėsim už benzina; parūpinsim įrankius.
Atvykite šiandien, pradėkite darbą rytoj.
315 W. Irving Park Rd., Bensenville, IL,
(630) 764-2901.

Moteris ieško darbo. Gali
prižiūrėti senelius ir gyventi kartu.
Taip pat gali pakeisti ten dirbančias
moteris savaitgaliais arba savaitės
dienomis. Tel. 708-974-3186. 9/22

Ramūs būdo 45 m. moteris iš Lietuvos
ieško darbo. Turi vairavimo teises, kalba
angliškai. Gali slaugyti senelius, gaminti
maistą, sutvarkyti namus, pristatyti maisto
produktus, nuvežti pas gydytojus ir pan. Gali
būti 24 val. 12 val. arba vien naktimis.
Stambint vakarais arba palikti žinutę, tel.
773-778-1659. 9/22

Ieškome patyrusių dažytojų.
Turinčių savo transportą.
Teiraukitės nuo 8 iki 10 val.
vakaro tel. 847-808-9109
angliškai arba rusiškai. 9/24

Leidinyje yra gaunamas Lie- tuvos Nacionalinėje M. Ma- žvydo bibliotekoje (Gedimino pr. 51, 2600 Vilnius). Vieho numerio kaina — 3,5 lito.

E.Š.

ŽVEJAI — VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ TINKLE

Vyriausybė 65 kartus pa- brangino ežerų bei kitų van- dens telkinių nuomą verslinei ir mėgėjiškai žūklei. Pasak „Lietuvos ryto“, daugelis van- denų nuomininkų jau nu- traukė ar šiomis dienomis nu- traukia nuomos sutartis, nes naujos kainos jiems reikiša bankrotą ir didelius nemalo- numus su mokesčių tarnybo- mis. Dabar už 1 ha vandens telkinio nuomos reikia mokėti daugiau nei 60 litų. Pagrindi- nis vandens nuomotojas Lie- tuvoje kol kas yra valstybė. Mokestis buvo padidintas ne- tikėtai ir ne su kuo nederinus.

Pasak žuvininkų sąjungos prezidento Juozo Virbicko, šiuo metu Lietuvoje valstybi- nius vandenis nuomoja apie 700 žvejų ar bendrovių. Val-

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pėtamavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykot į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šiandien!
(630) 207 2748

Butai pensininkams, modernūs,
erdvūs savarankiškai tvarkytis,
gražioje aplinkoje, Nek. Pr.
Marijos seserų priežiūroje.
Pasinaudokite proga. Kreipkitės:
Villa Maria, P. O. Box 155,
Thompson, CT 06277.

stybė jiems yra išnuomavusi
apie 1,500 ežerų ar tvenkinių.
Žuvų išteklį depiartamentas
apskaičiavo, kad Lietuvos
vandens produktų gamyba gali
siekti vidutiniškai tik 10 kg
žuvų iš ha per metus. Už jas
žvejs geriausiai atveju galėtų
gauti 20-30 litų pajamų.
Tačiau iš tikrųjų laimikiai yra
menkesni, o žvejų išlaidos vis
dideja.

Lietuvos medžiotojų ir žvejų
draugijos pirmininko pava-
duotojas Jonas Čiplys sakė,
kad meškeriojant buvo su-
krėsti, sužinoję, kiek jiems
reikės mokėti už nuomojamus
vandenis. Bet koks įkainių di-
dinimas privers draugiją at-
sisakyti nuomojamų vandens
nuomos telkinių. Jie vėl pereis
į valstybės rezervą, tai yra
taps niekieno. Be šeiminių
likusių vandens netrukus
nusiaubs brakonieriai. Į kai
kuriuos jų per dešimtmetius
įdėta daug žvejų darbo ir lėšų.
Be to, valstybei teks ant savo
pečių užsikrauti visus van-
denų priežiūros ir apsaugos
rūpesčius, iš biudžeto finan-
suoti žuvinininkų darbus.

R. J.

Ryšiams su Kento universiteto etninio studijų centru palaikyti, Clevelande buvo įsteigtas lietuvių komitetas, kuriam vadovauja pirm. dr. Viktoras Stankus. Š.m. gegužės 4 d. Kento universitete buvo susirinkę lietuvių, latvių ir estų tautinių programų atstovai atsisveikinti su iš pareigų pasitraukiančiu dr. H. Hochhauser ir susi- pažinti su naujuoju direktorium dr. David Brenner. Nuotraukoje — posėdžio dalyviai, kurių tarpe lietuviams atstovauja dr. Viktoras Stankus ir žurn. Aurelija Balašaitienė.

MEILĖS ROMANAS LIETUVOJE: TVIRTAI IR ILGAM

REMIGIJUS MISIŪNAS

Per metus, praėjusius po 1990-ųjų, knygų leidybos būklė Lietuvoje pasikeitė neatpažįstamai. Galima ilgai vardinti ir naujas leidyklas, ir naujas, leidybinių repertuarų pajavirinusius, knygas.

Viena tokių Lietuvos skaitytojų pasiekusių naujovių buvo meilės romanas. Tiesa, Vakaruose šio žanro literatūra žinoma kaip „love story“, tačiau Lietuvoje prigijo pažodinis vertimas iš rusų kalbos, nes pas mus ši literatūra atėjo, nukariavusi Rusiją.

Atėjo, atsinešdama visame pasaulyje įprastą literatūros specialistų pašaipą arba panieką. Ypač karštos meilės romanų kritikos yra feministės, kurių nuomone, tokia literatūra skirta atitraukti didesnę žmonių dalį nuo kovos prieš vyrų viešpatiją ir formuoti tarp moterų nuomonę, jog pagrindinis jų gyvenimo tikslas yra patikti vyrams.

Tiesa, atlaidesni kritikai pripažįsta meilės romanų naudą moterims. Girdi, jie padeda joms atsipalaiduoti, pagelti nuo kasdieninės rutinos, netgi sumažina įtampą. Tačiau visi kone vienbalsiai neigia meilės romanų literatūrinę vertę, tvirtindami, kad jie daugiau primena gražią pasaką.

Bet, kaip sakoma, šuo loja, o karavanas eina. Meilės romano žanras turi susikūręs savo taisykles, pagal kurias jie rašomi, neretai — serijomis, o pagal turinį jie skirstomi į kelionių laike, futuristinius, paranormalius, šiuolaikinius, istorinius ir kitus.

Pirmųjų meilės romanų pasirodymą Lietuvoje galima pavadinti atsargia žvalgyba — 1991 m. buvo išleistas vienas, o 1992 m. — du romanai, veik dešimt — 1993 m. Tačiau žvalgyba buvo sėkminga, leidejai pajuto skaitytojų susidomėjimą ir 1994 m. pasirodė daugiau nei 70 knygų. Nuo to laiko kasmet Lietuvoje išleidžiama maždaug tiek ir daugiau meilės romanų.

Pajutusias nemažą pelno

skonių — dešimtmečio pradžioje meilės romanai buvo leidžiami didžiausiais Lietuvoje tiražais ir kainavo brangiai — jų leidybos ėmėsi daug leidyklų. Dabar, praėjus keleriems metams, tarp jų galima nubrėžti aiškią skiriamąją ribą. Vienos leidyklų grupės ryškiausiu pavyzdžiu yra leidykla „Alma littera“, kuri šiuo metu yra didžiausia leidykla Lietuvoje ir jos darbuotojai neslepia, kad tokia tapo ir meilės romanų dėka, nes iš jų leidybos gautas pelnas leido imtis ir kitos, ne tiek pelningos, literatūros leidybos.

Kitos leidyklos — pavyzdžiui, „Rosma“, „Tyrat“ — verčiasi kone vien meilės romanų leidyba arba jie sudaro žymią jų repertuaro dalį. Neretai, vaikydamosios pelno ir kad būtų greičiau bei pigiau, šiose leidyklose meilės romanai verčiami ne iš anglų, o iš rusų kalbos.

Leidėjų gausa ir didelis kasmet išleidžiamų meilės romanų skaičius lėmė jų tiražų mažėjimą. Laikai, kada šios knygos buvo leidžiamos 10,000 egz. tiražu, jau seniai tapo praeitimi. Šiuo metu meilės romanai pasirodo 3,000 ar net mažesniu tiražu. Tačiau kasmet meilės romanų gerbėjos Lietuvoje turi vis daugiau galimybių susipažinti su vis naujomis knygomis. Jų skoniai nesiskiria nuo „love story“ gerbėjų Vakaruose. Daugiausia pasirodė Barbaros Cartland romanų, taip pat buvo išleisti V. Andrews, B. Delinsky, J. Deveraux ir kitų Vakaruose žinomų rašytojų knygos.

Tiesa, lyginant Lietuvoje besisklostančias meilės romanų leidybos tradicijas su egzistuojančiomis Vakaruose, galima pastebėti ir vieną nemažą skirtumą. Vakaruose meilės romanai leidžiami kišeninio formato ir plonais viršeliais. Neretai žmonės nusiperka juos keliaudami, o kelionės pabaigoje išmeta kartu su laikraščiais. Lietuviai gi yra įsitikinę, kad net lengvo turi-

Didžioji Britanijos ambasada Vilniuje. Nuotr. Eltos

nio knygos turi būti gražiai išleistos ir įrįstos, kaip viršelius. Ne vienos meilės romanų gerbėjos namų knygų lentynose rikiuojasi pagal serijas išdėstytos knygos. Beje, meilės romanų serijų Lietuvoje yra ne viena — užsienio rašytojų meilės romanai, jaunsų romanai, geriausi meilės romanai damoms ir t.t. ir pan.

Meilės romanams nėra nei galo, nei krašto, tačiau vieną kartą ateina toks metas, kai svetimi saldiniai gražioje popierėliuose pradeda apkarsti ir apima pyktis: argi lietuvės nemoka taip gražiai mylėti? Ir vėl — kai yra paklausa, atsiranda ir pasiūla. Tik gal dar ne tokia gausi, kaip norėtusi leidejams ir skaitytojams. Tiesa, pirmųjų lietuviškų meilės romanų autoriai buvo vyrai — 1994 m. pasirodė T. A. Rudoko romanas *Poetas ir prostitutė* apie lietuvių poeto ir rusės prostitutės meilę, o 1995 m. — Leonido Jacinevičiaus *Trys meilės dienos prie jūros* apie pagyvenusio vyro ir jaunos merginos meilę. Tačiau veikiai viskas atsistojo į savo vietas — meilės romanų kūrybos vadeles ir Lietuvoje į savo rankas tvirtai suėmė moterys.

Šiuo metu negintijamos meilės romanų kūrybos vadovės Lietuvoje yra vilnietė Elena Strockienė, pasirašinėjanti aristokratiška vyro protėvių italų pavarde de Strozzi, ir alytiška Irena Buidaitė-Kupcinskienė. Ben-

dras jų knygų skaičius jau išleistas ir įrįstos, kaip viršelius. Ne vienos meilės romanų gerbėjos namų knygų lentynose rikiuojasi pagal serijas išdėstytos knygos. Beje, meilės romanų serijų Lietuvoje yra ne viena — užsienio rašytojų meilės romanai, jaunsų romanai, geriausi meilės romanai damoms ir t.t. ir pan.

Žvelgiant į meilės romanų pasiūlą pasaulyje, drąsiai galima teigti, kad Lietuvoje jų leidybai nematyti greitos pabaišos. Tiesa, jie jau nebeneša leidejams tokio pelno, kaip anksčiau, tačiau vis dar padeda leisti kitas knygas, o leidejai, kurie seniau tenkino si vien meilės romanais, jau yra priversti ieškoti naujų leidybinių nišų. Galima spėti, kad, populiarėjant lietuviškam meilės romanui, leidejai ieškos naujų autorių.

Žinia, spėlionės nedėkingas užsiėmimas, tačiau vis tik drąsiai galima teigti, kad meilės romanas atėjo į Lietuvą ilgai ir tvirtai.

PARTIZANŲ DIENOS MINEJIMAS VILNIUJE

Atkelta iš 3 psl.

Atėjo tiesa... Žmonės buvo vertiami meluoti, melagingai liudyti prieš savo tėvynę, prieš savo tautos istoriją ir jos ateitį. Pasisakydami už tiesą, jie rinkosi kalėjimą, mirtį ir tremtį... Pasipriešinimas, tai kova prieš melą dėl tiesos, tai dalis pasaulinės kovos prieš melą, apgaulę ir išsigimimą. Štai kur yra Lietuvos laisvės kovos tarpautinė dorovinė ir moralinė iškėsmė... Dvasinė galia buvo

stipresnė už ginklų galią... Lietuvos valstybė nebuvo parklupdyta, ji turėjo savo istatymus, savo prezidiumą, savo konstituciją. Lietuva priešinosi, kai jau niekas nebesipriešino. Tai ir liko pasaulio istorijai. Apie tai sužinoję pasaulio politikai ir diplomatai nustemba. Mes turime kuo plačiau apie pasipriešinimo kovas skelbti pasauliui. Tam pasitarnaus ir numatomas šiuose, buvusiuose KGB rūmuose įsteigti memorialas-muzejus ir Lukiškių, aikštė, kurioje turi atsirasti senai numatytas paminklas."

Apie partizanų kovos reikšmę šių dienų kartai, jaunimui, kalbėjo Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas Jonas Čeponis. Savo kalboje jis protestavo prieš numatomą Džukijos, šalia Druskininkų įrengti sovietinio laikotarpio vadų skulptūrų parką, kuris tikrai būtų pasityčiojimas iš Džukijoje partizanų kovos, jų sudėtų aukų ant laisvės aukuro.

Kalbėjęs krašto apsaugos viceministras Edmundas Simanaitis pabrėžė, kad partizanai—Lietuvos kariuomenės kariai, jų šventė — visos Lietuvos šventė. Su partizanų diena visus pasveikino partizanų vado Adolfo Ramanauskiko — Vanago duklė Aukšė Ramanauskaitė — Skokauskienė.

Buvo padėtos gėlės prie paminklo, skambėjo politinių kalinių ir tremtinių choro dainos.

DRAUGAS, 1999 m. birželio 17 d., ketvirtadienis

5

Vėliau partizanų dienos minėjimas tęsėsi Sereikiškių parke, šalia Gedimino pilies ir Trijų kryžių kalno. Buvo uždegtas laužas, pasirodė karininkų ramovės meno vienetai, skambėjo partizaninės, tremties dainos, kurias dainavo Vilniaus, Kauno, Druskininkų ir kiti politinių kalinių bei tremtinių chorai.

19-tą valandą Vilniaus Filharmonijoje buvo atlikta labai iškilminga išeivijos kompozitoriaus Juliaus Gaidelio ir poeto Jono Aisčio sukurta kantata — oratorija „Partizanų motina“.

Oratoriją atliko Kauno Valstybinis choras, vadovaujamas P. Bingelio Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, kurio vadovas J. Domarkas.

Orekestrui dirigavo R. Šervėnikas. Solo partiją dainavo garsūs solistai: R. Maciute (sopranas), L. Linaburgytė (mezzosopranas), A. Janutas (tenoras) ir V. Prudnikovas (bosas).

Koncerte dalyvavo ir didelis Lietuvos išeivijos patriotas Julius Pakalka, kurio dėka šis kūrinys išvydo pasaulį. Oratorija nuostabus lyriškas ir tragiškas kūrinys, atspindintis lietuvių motinos džiaugsmą, gimus sūnui, ir didis jos skausmas, sūnui tapus partizanu, paaukojus savo gyvybę tėvynei. Bet ji visada buvo su juo, rėmė jį ir skatino, kaip paprastoji žemaitijos partizanų Vasiliausko motina Kazimiera Vasiliauskienė...

AMŽINĄ ATILSI BRONEI

Bronė Petravičienė (Peters) mirė Arizonoje, 1999 m. gegužės 25 d., sulaukusi 88 metų. Buvo ilgametė Lietuvos Dukterų narė. Anksčiau gyveno Cicero, vėliau Marquette Parke. Jaunutę Bronę 1937 m. Lietuvos Vyciai čia, Čikagoje, vienų iškilmių proga, kvietė kaip atstovę, dalyvauti Lietuvoje. Bėbūnant Lietuvoje, Šiauliuose sutiko savo būsimą vyrą Steponą. Jiems gimė sūnus Edmundas. Visi grįžo į Ameriką ir apsigyveno Cicero.

Pradžią gyvenimo buvo gan sunki, bet neilga. Ryžtinga, sumani Bronė, su savo vyro pagalba ir sunkiu darbu nupirko namą, kurį remontavo ir pelningai pardavė. Taip padarė su kitais namais, nemažai užsidirbdama. Net įstengė nupirkti didžiulį daugiabutį namą prie Clarmont ir 67 gatvės, kurį vėliau taip pat pelningai pardavė.

Sūnų Edmundą išleido į aukštus mokslus: DePaul universitete, jis studijavo teisę, tapo advokatu.

Su vyru Bronė paliko Čikagą ir apsigyveno Phoenix, Arizonoje.

Bronė Petravičienė.

zono. Jai rūpėjo tyresnis oras. Phoenix šiaurėje nupirko kalnelį, kurį pavadino „Peters Peak“. Ten pasistatė gražų namą, papuošdama gėlemis ir palmėmis. Kasdien laistydavo palmas, kol jos sustiprėjo. Už keleto metų ir šį kalnelį pardavė.

Toliau į šiaurę pirkė žemės Cave Crick prie Black Mountains. Pasistatė gražų namą, aptvėrė geležine aukšta tvora.

Netrukus vyras Steponas mirė, palaidotas Phoenix kapinėse. Bronė liko viena. Ji nenuleido rankų, bet vėl griebsi nuosavybės pardavimui. Nupirko keletą namų, kuriuos nuomavo, ir vėl pardavė pelningai.

Bronė keliavo daug: į Europą, Afriką, Alaską, Izraelį — kelis kartus. Keliavo Lietuvoje daug kartų. Ten savo gimines aprūpino būtais, namais ir ko tik jiems reikėjo.

Neseniai persikvietė iš Lietuvos savo dukterėčią Ritą ir sūnėną Zenoną. Ritai ir jos šeimai davė namą, Zenonas pasiliko su Bronė jos name. Jis buvo jos padėjėjas, sekretorius.

Bronė buvo talentinga asmenybė: mėgo dainuoti, skambinti gitara, pianinu. Jos name buvo drausminga tvarka.

Kadangi protestantų dvasininkai jai daug padėjo, ji jiems atsilygino, dosniai aukodama, kad toliau būtų skelbiamas Dievo žodis.

Amžiną atilsią teduoda Dievas Bronutei, kuri taip mylėjo Dievą.

Jos draugė

Banking
the way
it should be!

MIDLAND BANKE
galite pasišnekėti su draugais,
nes mes — Jūsų apylinkės
bankas!
Midland savininkai ir
tarnautojai yra vietiniai žmonės.

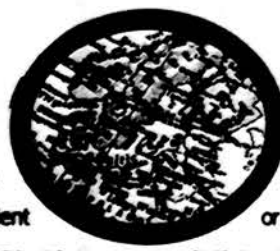
Midland Federal
Savings and Loan Association
8829 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 588-8400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 254-4470
2867 W. 69th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400
www.midlandfederal.com

FDIC Insured

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when
you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient

than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

Mylimai Bendradarbei

A. † A.

BIRUTEI VENSUKVIENEI

mirus, ambasadorių ADOLFĄ VENSUKĄ, seserį dr. ALDONĄ ŠLEPETYTĘ JANACIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Išėjusios lietuviai krikščionys demokratai
ir LKDP rėmėjai

Mylimai mamytė

A. † A.

APOLONIJAI LEKNICKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, dukrą MEILĘ MICKIENĘ, sūnų MINDAUGĄ LEKNICKĄ, jų šeimas bei kitus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Mickevičienė

Adomas ir Lina Mickevičiai

Stasys ir Elena Mickai

Andrius ir Sharon Mickai

Grazina ir Jerry Ward

Vytas ir Antoinette Mickai

su šeimomis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Beverly Shores, IN, Šv. Onos bažnyčioje birželio 20 d., sekmadienį, 12 val., kun. Juozas Vaišnys, SJ, aukos šv. Mišias — melsimės Tėvo dienos proga, bus klausomos ir išpažintys. Visi apylinkių lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Nepamirškite aplankyti Marijos! Milziniška — 33 pėdų aukščio — Naujojo Tūkstantmečio Dievo Motinos statula nuo birželio 14 iki 27 d. bus Sacred Heart parapijos aikštėje, 8245 W. 111 Str. (ties Roberts Rd ir 111 gatve). Ketvirtadienį, birželio 17 d., 7:30 val., Lietuvos Vyčiai organizuoja „lietuvių maldos vakarą“ bus lietuviškai kalbamas rožantius, giedamos giesmės. Visi lietuviai, ypač iš vakarinių priemiesčių kviečiami ir raginami dalyvauti.

„Margutis II“ praneša savo laidą klausytojams, kad jis girdimas kiekvieną vakarą, nuo pirmadienio iki penktadienio, 8-8:45 val. vak., 1450 AM bangomis. „Margutis II“ gerai girdimas ne tik Čikagoje, bet ir plačiose apylinkėse: Lemonte, Palos Park, Beverly Shores ir kt. „Margutis II“ yra kultūrinė, visuomeninė, informacinė lietuvių radijo programa, išsilaikanti iš geravališkų tautiečių aukų.

Dainų ir tautinių šokių ansamblis „Dainava“ atvyksta iš pačios Džukijos širdies — Alytaus. Jo koncertas ruošiamas liepos 3 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Atvykite!

Miniatiūrų parodos idėja Čikagos lietuvių pasisavino iš Vilniaus „Vartų galerijos“, tačiau Čikagoje šis renginys turės truputį kitokią prasmę. Lietuvoje miniatiūrų parodos vyksta kiekvienais metais, jos turi savo tradicijas, konkuruoja su kitomis parodomis. Amerikos lietuviams ši paroda bus vertinga pažintinė prasmė. Daliviai ir žiūrovai sužinos dabar kuriančių lietuvių dailininkų mintis, technikos galimybes. Parodoje dalyvaus grafikai, tapytojai, skulptoriai, juvelyrų iš Čikagos, Los Angeles, Lietuvos ir Vokietijos. Tai — Aldona Pečiurienė, Eglė Brėdikienė, Alvydas Pakarklis, Algis Petrauskas, Ada Sutkuviene, Algimantas Kezys, Tomas Kirvaitis ir dar dešimtys gerai žinomų autorių. Parodos atidarymą sudarys dvi dalys: muzikinė ir tapybinė. Taip pat keturiomis rankomis skambins pianistai Sonata ir Rokas Zubovai. Antroje dalyje Jaunimo centro kiemelyje bus piešiamas milžiniškas plakatas. Taip pat bus kalbama apie būsimą pasaulinę miniatiūrų parodą ir kompiuterines galimybes bei ryšius. Debiutuos internetinis lietuvių laikraštis, kurio įkūrėjas — Gintaras Raudonikis. Šis vasariškas renginys įvyks birželio 18 d. 7:30 v.v. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo centre (5600 S. Claremont Ave, tel. 773-778-7500).

Tėvo diena Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, bus švenčiama birželio 20 d., tuoj po Mišių (apie 12 val.) centro didžiojoje salėje. Gražiai ir prasmingai šventė Motinos dieną, nepamirškime ir tėvo. Pasikvieskime tėvą, senelį, uošvį į pabėdavimą. Bus gera užkanda, namie kepti pyragaičiai, kava, idomi, tevų garbei paruošta, programa, kurios atlikėjai — staigmena! Visus dalyvauti kviečia PLC renginių komitetas.

Jonas Variakojis, veiklus ypač skautų organizacijoje, kur jis eina įvairias pareigas, daug kartų sėkmingai džiuginęs Čikagos ir tolimesnių vietovių lietuvių su „Antro kaimo“ grupe, buvo vienas pirmųjų, įsijungusių į Čikagoje organizuojamą teatrą. Jį matysime pagrindinėje rolėje Petro Vaičiūno pjesėje „Tuščios pastangos“. Premjera įvyks rugsėjo 19 d. Jaunimo centre. Režisuoja akt. Audrė Budrytė.

BALFas ruošia cepelinų pietus Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje birželio 27 d., sekmadienį.

Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio vakarų apskritis ruošia metinę gegužinę sekmadienį, liepos 4 d., Pasaulio lietuvių centre. Kviečiami visi, norintys maloniai praleisti popietę gamtoje. Žadama puiki muzika, laimėjimai, žaidimai ir dainos. Vaisės prasidės 1 val. p.p. Daugiau informacijos teikia Faustas Strolia tel. 708-687-1430 arba Diann Martin 773-376-4779.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos susirinkimas šaukiamas birželio 18 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Tai paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas. Maloniai kviečiami ne tik visi nariai, bet ir visi apylinkės lietuviai, nes visų problemos ir rūpestiai vienodi, o susirinkime jie bus aptarti ir iškoma sprendimų.

PIRMOSIOS ŽINIOS

Pasaulio lietuvių kongresas, kurį rengia Amerikos Lietuvių taryba (ALTA) vyks š.m. spalio 23-24 d. Čikagoje. Tuo tikslu buvo suauktas ALTO posėdis gegužės 17 d., pirmadienį, 2 val. po pietų, ALTO centro patalpose. Posėdį pravedė ALTO fondo pirmininkė Matilda Marcinkienė. Šio posėdžio tikslas buvo sudaryti pagrindines komisijas, bent jų vadovus.

Posėdžio metu PLC renginių komiteto narės ir viešnios. Iš kairės: Agutė Tiskuvienė, Bronė Černienė, Birutė Navickienė, Bronė Nainienė ir Stasė Jagminiene. Nuotr. Baniutės Kronienės

Naujai išrinkta 1999 m. Pasaulio lietuvių centro taryba Lemonte. Direktoriai: sėdi iš kairės — Donatas Siliūnas, Dana Gylėnė, korporacijos sekretorė; Kestutis Jėčius, valdybos pirmininkas, Romas Kronas, Zenonas Mereckis; stovi iš k.: Antanas Razma, jaunesn.; Povilas Kilius; Marius Kasniūnas; Vytautas Germanas; Sigitas Miknaitis, posėdžių protokolautojas; Algis Saulis, izdininkas, ir Rimantas Griškelis, tarybos pirmininkas. Tarybai taip pat priklauso Genė Rimkienė, Alė Lieponienė, Violeta Strikienė ir Vytenis Lietuvninkas.

Sesėlė Margarita Bareikaite.

Finansų komiteto pirmininkas yra Jeronimas Gaižutis. Jam talkina, tvarko Juratė Jasiūnienė. Laimėjimų premijoms išmokėti po 100 dol. aukojo: Antanina Repšienė, dr. Petras Jokubka ir Irena Diridienė, be abejo, prisidės ir daugiau.

Informacija — Antanina Repšienė ir Zuzana Juškevičienė; transportacijos vadovas — Juozas Bagdžius; pokylio organizatorė — Evelina Oželienė.

Spalio 22 d., penktadienį, susipažinimo vakaras, kurį rengia ALTO Čikagos skyrius. Spalio 23 d., šeštadienį, vyks kongresas, vakare pokylis. Spalio 24 d., sekmadienį, po pamaldų vyks kasmetinis ALTO atstovų suvažiavimas. Pasaulio Lietuvių kongresas šaukiamas kas penkeri metai. Visuomenė kviečiama stebėti spaudą, kur bus smulkiau skelbiama apie kongresą.

Ant. Repšienė

KAS VADOVAUJA PL CENTRU?

1999 m. vasario 7 d. metinio narių susirinkimo metu Pasaulio lietuvių centro nariai slapto balsavimo būdu išrinko septynis PLC tarybos direktorius. Taigi naująją 1999 metų

PLC tarybą sudaro: 2 metams išrinkti Vytautas Germanas, Dana Gylėnė, Marius Kasniūnas, Alė Lieponienė, Antanas Razma, jaunesn., Donatas Siliūnas, Violeta Strikienė. Dar 1 metams taryboje lieka Kestutis Jėčius, Povilas Kilius, Romas Kronas, Vytenis Lietuvninkas, Zenonas Mereckis, Genė Rimkienė ir Rimantas Griškelis.

Metinio susirinkimo metu buvo išrinkta ir nauja revizijos komisija, kurią sudaro Titas Antanaitis, Aleksas Karaliūnas ir Liudas Šlenys.

Naujos tarybos posėdyje, vykusiam balandžio 11 d., R. Griškelis buvo išrinktas PLC tarybos pirmininku, K. Jėčius — PLC valdybos pirmininku ir D. Gylėnė — korporacijos sekretore. Izdininku vėl sutiko būti A. Saulis, o tarybos posėdžių protokoluoti — Sigitas Miknaitis, kuriam taryba ypač dėkinga už tokį tvarkingą ir kruopštų darbą.

Komitetai buvo pertvarkyti, vadovavimo pareigomis direktoriai pasiskirstė taip:

1. Bendrų patalpų komitete dalyvauja visų centro naudotojų atstovai, komiteto tikslas yra aptarti esminius reikalus, patarimus, bendrus rūpestius, siekiant koordinuotos veiklos tarp visų narių ir PLC tarybos bei valdybos, komitetui vado-

Putnamo rėmėjų valdyba su savo talkininkėmis.

vauja Genė Rimkienė, kiti nariai — R. Griškelis ir I. Budrys;

2. PLC nuostatų komiteto tikslas — tėti nuostatų tobulinimo darbą atsižvelgiant į 1998-1999 m. metinių narių susirinkimų siūlymus, komitetui vadovauja Vytenis Lietuvninkas, kiti nariai — P. Kilius, R. Domanskis ir kiti kviestiniai PLC nariai;

3. Pastato priežiūros komitetas turėtų sudaryti konkrečius 1 ir 5 metų planus ir sąmatą, pagal kuriuos galima būtų siekti pagrindinių patalpų patalymų ir tobulinimo, komisiškai vadovauja Z. Mereckis, kiti nariai — D. Gylėnė ir I. Budrys;

4. Butų plėtimo komitetas siekia surinkti įvairių sričių informaciją, kuria remiantis, taryba galėtų konkrečiai spresti naujų butų statybos galimybes. Komitetui vadovauja V. Germanas, kiti jo nariai — R. Sušinskienė, V. Kliksienė, R. Kronas, R. Burba, R. Domanskis, A. Saulis, V. Lietuvninkas, A. Stepaitis, R. Griškelis;

5. Ryšiams su visuomene komitetas skelbia ir aprašo PLC darbus spaudoje, siunčia nariams pranešimus, skelbia aukotojus. Komitetui vadovauja R. Kronas, kiti nariai — K. Jėčius, R. Griškelis;

6. Lėšų telkimo komitetas ieško lėšų, kreipiasi į organizacijas ir bendroves, veda tikslus sąrašus. Komisiškai vadovauja Antanas Razma, jaunesn., kiti nariai — M. Kasniūnas, D. Siliūnas ir kiti kviestiniai PLC nariai.

PUTNAMO VIENUOLYNŲ RĖMĖJŲ SUSIRINKIME

Nekaltai Pradatosios Marijos (Putnamo) vienuolyno rėmėjai vėl susirinko į kasmetinį susitikimą, kuris paprastai vyksta birželio pirmąjį sekmadienį. Šių metų susirinkimas prasidėjo birželio 6 d., sekmadienį, šv. Mišiomis Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias aukojo kun. Rimantas Gudelis.

Po šv. Mišių susirinkimas vyko parapijos salėje. Rėmėjų pirmininkė Juozė Ivauskienė pasveikino visus susirinkusius ir pakvietė kun. R. Gudelį prieš pusryčius sukalbėti maldą. Po užkandžių seselė Margarita pasveikino rėmėjus seselės Paulės iš Putnamo vardu. Ji sakė, kad seselės neužmiršta savo maldose ir širdyse gyvų mirusių rėmėjų. Seselė pasidalino mintimis, kylantias žengiant į 2000-uosius metus. Ateinančius metus popiežius paskelbs šventaisiais metais. Speciali maldą 2000 metų jubiliejui yra kalbama po kiekvieną šv. Mišių, ypač amerikiečių parapijose. Popiežius jau prieš tris metus pradėjo ruošti tikinčiuosius šiai sukalčiai — Kristaus gimimo 2000 metinėms.

Sesėlė Margarita sakė, dabar yra Dievo malonės laikas geriau pažinti savo Išganyto-

ją. Kristus yra Dievas ir Žmogus, todėl nėra žmogiškos kancios, kurios Jis nesuprastų, nėra vargo, kurio Jis nepalengvintų. Kristus mus to moko per savo Bažnyčią.

Popiežius Jonas Paulius II 1997 metus paskelbė Jėzaus metais. Tai Jo įsikūnijimo ir žmonijos atpikimo metai. 1998 metai buvo trečiojo asmens — Šv. Dvasios metai. Šv. Dvasia nuolatos mumyse veikia ir iškelia sakramento svarbą, sakramentu visi yra apšviesti būti evangelizacijos nešėjais. Dabar 1999 m. yra Dievo Tėvo metai. Pati kūrėja veda žmogų prie Dievo. Visi žmonės ką nors garbina. Vieni garbina stabus, o mes, krikščionys, — Šv. Trejybę. Kristus pats atskleidžia Dievą Tėvą, sakydamas: „Kas mato mane, tas mato mano Tėvą“.

Sesėlė Margarita pateikė Evangelijoje aprašytą sūnaus palaidūno pavyzdį, o taip pat paminėjo Jėzaus žodžius pasakytus apaštalams, kurie prašė Jėzų išmokyti juos mels-tis: „Tėve mūsų, kuris esi danguje“.

Sventasis Tėvas ragina sugrįžti ir pasinerti į Jėzaus Kristaus ir Jo evangelizacijos šventę. Anot seselės, šiandien tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje dvasinis gyvenimas yra miręs — užgottas sekuliarizacijos. Tiesa visada yra ta pati, tik reikia ją pažinti.

Sesėlė Margarita pažymėjo, jog gerai, kai remiami Lietuvos našlaiciai, seneliai, ligoniniai. Bet taip pat reikia rūpintis krikščionišku auklėjimu. O tai galima padaryti užprenumeruojant katalikišką spaudą savo giminėms Lietuvoje. Vienas geriausių laikraščių būtų „XXI amžius“ (metams kainuojantis 30 dol.). Ši spauda daug padėtų ir paveiktų tėvus, vaikus, jaunimą. Seselė sakė, kad išgirdus žodį „evangelizacija“, tuoj manoma, jog tai taikoma dvasininkijai. Evangelizuoti gali kiekvienas — geru žodžiu, pavyzdžiui, katalikiška spauda. Kristus liepė eiti skelbti Jo žodį visiems žmonėms. Ypač svarbu suteikti vilties savam žmogui.

Sesėlė Margarita papasakojo pavyzdžių iš savo darbo su jaunimu Lietuvoje. Ten yra daug gero jaunimo, tik jam reikia padėti. Kai jaunas žmones paruošdavo, krikštui ar sakramentams ir paklausdavo jų, ar reikia pranešti apie tai jų tėveliams, jie atsakydavo, jog jų tėvams visai tas pats. Dievas žmogaus nevertia, Jis jam davė laisvą valią. Tik tam žmogui reikia duoti progą susipažinti su tikėjimo tiesomis.

Po seselės Margaritos žodžio rėmėjų izdininkė Aldona Ankienė perskaitė finansinį pranešimą, o sekretorė Valerija Čepaitienė paminėjo, kad nuo praėjusių metų rėmėjų susirinkimo mirė leva Apanavičienė ir Zuzana Jalašinskienė. Į rėmėjų eiles įsirašė: Juzė Sakavičienė, Johana Mikalauskienė, Stefania Mark-

valdienė, Adelė Dovydaitytė, Irena Galiniene, Tadas Glavininkas, Monika Adomaitienė, Konstancija Stasiulienė, Violeta Paulienė, Irena Draugelienė, Virginija Paulienė, Roma Norkienė, Laima Palubinskaitė, Kovas Palubinskaitė, Linas Paulius, Vidas Paulius, Fiona Paulius, Angelė Kati-lienė, Aidas Palubinskaitė.

Po to vyko loterija, kurią vedė Sofija Plėnienė ir Juozė Ivauskienė. Rėmėjai, pasi-vaišinę kavute, sumuštiniais ir Anų „Baltic“ kepyklos saldumynais, išsiskirstė iki kito susitikimo — rėmėjų metinės vakarienės, vyksiančios spalio 10 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Saulė Jautokaite

LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ SAVAITĖ DAINAVOJE

Šią vasarą, rugpjūčio 8-14 d., Dainavoje įvyks jau 43-čioji Lietuviškų studijų ir poilsio savaitė, rengiama Lietuvių Fronto bičiulių. Gražiame Dainavos stovyklavietės prieglobstyje bus svarstomos užsienio lietuvių visuomeninės veiklos aktualijos bei planai ir apžvelgiama dabartinė Lietuvos gyvenimo padėtis.

Galutinė savaitės programa dar nesudaryta. Tuo tarpu galima suminėti bent šiuos asmenis, kurie studijų savaitėje žada dalyvauti su pranešimais bei paskaitomis: dr. V. Bieliauskas, V. Volertas, P. A. Raulinaitis, dr. K. Ambrozaitis, A. Stepaitis, L. Rugienienė, D. Skutaus, dr. V. Samonis, A. Gėtys.

Savaitės metu įvyks ir į Laisvę fondo narių metinis susirinkimas. Numatoma taip pat jaunimo atstovų svarstybos, idomios kiekvienos dienos vakaronės ir šeštadienio užbaigiamasis literatūros ir muzikos vakaras. Sekite tolimesnius mūsų pranešimus su išsamesnės programos ir registracijos detalėmis.

J. Baužys

Skelbimai

ADVOKATŲ KONTORA
ZUMBAKIS & ASSOCIATES, P.C.
nuo 1999, liepos 1 d., perkeliama
iš 77 West Washington, Chicago į
7667 West 95 Street
Hickory Hills, IL 60457.
Naujas tel. 630-243-6603.
Valandos tik pagal susitarimą.

• Sagil's restoranas, 6814 W. 87 St., Burbank, IL, sveikina tėvus ir senelius Tėvo Die-nos proga! Kviečiame atvykti pas mus. Maloniai praleisite laiką, skaniai pavalgysite lietuviškų valgių, o jūsų žmonos ir motutės pailsės nuo virtuvės darbų. Taip pat ir jums liks daugiau laiko praleisti savo šeimos ratelyje. Laukiame! Irma ir Barbara.

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieina-mais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.